

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

08.11.2021

Atzinums Nr. 5-04/12
par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu
derīgo izrakteņu (smilts un smilts-grants) ieguves darbu turpināšanai un
pabeigšanai atradnes “Elerne” iecirknī “Griguliņi – Kaupišķi-5”, Tabores
pagastā, Augšdaugavas novadā

Derīgs līdz 2024. gada 8. novembrim

Paredzētās darbības ierosinātājs:

Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “*Inerto materiālu serviss*”, reģ. Nr. 42103025829 (turpmāk – Ierosinātāja), adrese: Dzintaru iela 19, Liepāja, LV-3401, tālr. 28857004, elektroniskā pasta adrese: mbbetons@mbbetons.lv.

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “*Enviroprojekts*”, reģ. Nr. 40003683283 (turpmāk – Izstrādātāja), adrese: Mazā Nometņu iela 31, Rīga, LV – 1002; elektroniskā pasta adrese: info@enviro.lv.

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs):

Smilts un smilts-grants ieguves darbu turpināšanas un pabeigšanas atradnes “Elerne” iecirknī “Griguliņi-Kaupišķi-5” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums (turpmāk – Ziņojums) Birojā iesniegts 2021. gada 27. maijā. Ziņojuma pārstrādātā versija Birojā iesniegta 2021. gada 3. septembrī, papildinātais Ziņojums iesniegts 2021. gada 15. oktobrī.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk - Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Smilts – grants un smilts ieguves darbu turpināšana un pabeigšana (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Augšdaugavas¹ novads, Tabores pagasts, nekustamā īpašuma “Kaupišķi - 5” (kadastra Nr. 4492 001 0052) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 4492 001 0052 un īpašuma “Griguliņi” (kadastra Nr. 4492 001 0062) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu Nr. 4492 001 0062

¹ Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu (spēkā no 2020. gada 23. jūnija) no 2021. gada 1. jūlija Augšdaugavas novada administratīvajā teritorijā ietverts Daugavpils novada teritorijā esošās administratīvās teritorijas.

(turpmāk arī - Īpašumi), kas atrodas smilts un smilts–grants atradnes “*Elerne*” (turpmāk arī - Atradne) iecirknī “*Griguliņi – Kaupišķi-5*” (turpmāk arī – Iecirknis, Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un Paredzētās darbības ierosinātāju:

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī - IVN) objekts ir smilts un smilts – grants ieguves darbu turpināšana un pabeigšana Iecirkņa teritorijā, kas ietilpst Īpašumu teritorijā un atrodas Augšdaugavas novada Tabores pagastā.
- 3.1.2. Iecirknis ar kopējo platību 14,75 ha ir izvietots Īpašumos, kuru kopējā platība ir 15,58 ha, ieguves darbu turpināšanu un pabeigšanu plānots veikt krājumu aprēķina teritorijā līdz 14,75 ha platībā, to precizējot ieguves projekta izstrādes laikā.
- 3.1.3. Ierosinātāja plānojsi veikt derīgo izrakteņu ieguvi virs un zem pazemes ūdens līmeņa bez pazemes ūdens atsūkšanās un mākslīga ūdens līmeņa pazemināšanas. Derīgo izrakteņu ieguvi paredzēts veikt 1 vai 2 kāplēs atkarībā no derīgā materiāla slāņa biezuma. Gadā paredzēts iegūt līdz 40 000 m³ smilts–grants un smilts materiāla. Iecirkņa teritorijā nav plānota iegūtā materiāla apstrāde vai pārstrāde, bet var tikt veidotas īslaicīgas iegūtā materiāla un segkārtas materiāla krautnes. Materiāls pēc ieguves tiek transportēts uz blakus esošo ieguves vietu īpašumā “*Osīši*” (zemes gabala kadastra apzīmējums 44920010080), kur atrodas Ierosinātājas smilts un smilts–grants materiāla apstrādes iekārta.
- 3.1.4. Ierosinātāja 2018. gada 1. aprīlī ir noslēgusi nomas līgumus par Īpašumu nomu līdz 2033. gada 31. martam ar to īpašnieku – akciju sabiedrību “*UPB*” izrakteņu ieguves veikšanai.
- 3.1.5. IVN Paredzētajai darbībai piemērots 2020. gada 28. maijā ar Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) Daugavpils reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Pārvalde)² lēmumu “*Ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. DA20SI0013*” (turpmāk – Lēmums Nr. DA20SI0013).
- 3.1.6. Programmu IVN veikšanai Birojs izdeva 2020. gada 30. septembrī. Programma derīga līdz 2025. gada 30. septembrim. Birojs ar 2020. gada 11. novembra lēmumu Nr. 5-02/18 par grozījumiem 2020. gada 30. septembrī izsniegtajā Programmā Nr. 5-03/14 noteica, ka Paredzētā darbības ietvaros ieguve tiks veikta visā Iecirkņa teritorijā.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Paredzētās darbības īstenošana vieta ir Ziņojumā norādītā Darbības vieta. Paredzēto darbību plānots realizēt Augšdaugavas novada, Tabores pagasta Z daļā uz A no Daugavpils valstspilsētas³.
- 3.2.2. Saskaņā ar spēkā esošo Daugavpils novada⁴ teritorijas plānojuma 2012.-2023. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums) grafisko daļu “*Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana Tabores pagasts*” īpašums “*Kaupišķi-5*” atrodas Rūpnieciskā teritorijā (R2) ar vēsturiski intensīvu derīgo izrakteņu ieguvi, savukārt īpašums “*Griguliņi*” – Mežu teritorija (M) un Lauksaimniecības teritorija (L). Saskaņā ar Teritorijas plānojumu Mežu teritorijās (M) un Lauksaimniecības teritorijās (L) derīgo izrakteņu ieguve noteikta kā teritorijas papildizmantošana⁵. Daļa darbības vietas teritorijas atrodas applūstošā teritorijā

² Kopš 2021. gada 1. jūlija, apvienojot Valsts vides dienesta Daugavpils un Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes, izveidota Latgales reģionālā vides pārvalde.

³ Saskaņā ar Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu (pieņemts 2020. gada 10. jūnijā) no 2021. gada 1. jūlija Daugavpils pilsēta ir noteikta kā valstspilsēta.

⁴ Skatīt šī atzinuma 2. punktu.

⁵ Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 90.3. un 97.2.2. punkti.

- un virszemes ūdensobjekta – Daugavas – aizsargjoslā. Visa Darbības vietas teritorija atrodas *Ainaviski vērtīgā teritorijā* (TIN5).
- 3.2.3. Īpašumi savstarpēji robežojas un ir viens otra turpinājums, atrodas 0,4 – 0,8 km attālumā no Daugavas kreisā krasta, Z robežojas ar Augšdaugavas novada pašvaldības C grupas autoceļu “*Kaupišķi-karjers*” (92-10) (turpmāk – Autoceļš 92-10).
  - 3.2.4. Darbības vietai tuvākās viensētas Daugavas kreisajā krastā ir viensētas “*Putanišķi*” un “*Puteņi*”, kas atrodas ~ 1,9 km no Darbības vietas DR virzienā. Daugavas labajā krastā tuvākā dzīvojamā apbūve ir Vīļušu ciemā, kas atrodas ~ 0,9 km attālumā ZZR virzienā no Darbības vietas, un Teivānu ciemā, kas atrodas ~ 1 km attālumā ZR virzienā. Savukārt īpašumam “*Osiši*”, kur plānots veikt derīgā materiāla apstrādi, tuvākā dzīvojamā apbūve atrodas Juzefovas ciemā, kas atrodas ~ 1,1 km attālumā uz ZA un Vīļušu ciemā, kas atrodas ~ 1 km attālumā Z virzienā.
  - 3.2.5. Darbības vietai tuvumā atrodas vairākas derīgo izrakteņu ieguves vietas, jo Atradne sastāv no septiņiem iecirkņiem – I iecirkņa, II iecirkņa, III iecirkņa, IV iecirkņa, V iecirkņa, 2018. gada iecirkņa un iecirkņa “*Griguliņi- Kaupišķi-5*”. Šobrīd Atradnē atļauts veikt derīgo izrakteņu ieguvi trīs iecirkņos⁶.
  - 3.2.6. Lielākā daļa Darbības vietas teritorijas (~ 7,82 ha) ir jau izstrādē esošs karjers, kurā jāpabeidz izstrāde un jāveic rekultivācija. Ieguves gaitā teritorijas R un centrālajā daļā ir izveidojies karjers, kura centrā atrodas vairāki nelieli dīķi. Mazākā daļa (~ 6,93 ha) ir jaunapgūstama ieguves teritorija, kuru patlaban klāj ar krūmiem un nelieliem kokiem aizaugusi pļava⁷.
  - 3.2.7. Teritorijas ģeoloģisko griezumam, no augšas uz leju līdz izpētītajam dziļumam, veido holocēna eluviālie (eQ4) nogulumi, tehnogēna grunts (tQ4) un augšējā pleistocēna Latvijas svītas aluviālie (aQ3ltv) nogulumi⁸.
  - 3.2.8. Atradnes teritorijas sākotnējā izpēte veikta 1958. –1961. gados un 1966. gadā, bet ģeoloģiskā papildizpēte pirmo reizi veikta 2002. gadā. Izpētes rezultātā Iecirkņa 8,9 ha platībā tika aprēķināti un akceptēti A kategorijas 254,40 tūkst.m³ smilts-grants un 324,30 tūkst.m³ smilts krājumi (tai skaitā zem gruntsūdens līmeņa). 2006. gadā Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra izsniedza šajā teritorijā derīgo izrakteņu ieguves limitu A kategorijas smilts-grants krājumiem 129,5 tūkst.m³ un smilts krājumiem 180,3 tūkst.m³ iguvei virs gruntsūdens līmeņa.
  - 3.2.9. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisija 2017. gada 8. augustā (sēdes protokola Nr. 54), pamatojoties uz ģeoloģiski izpētīto un atlikušo krājumu aprēķinu rezultātiem, Darbības vietā akceptēja A un N kategorijas krājumus (krājumu stāvoklis uz 2016. gada 21. janvāri). A kategorijas ģeoloģiski izpētītie krājumi I blokā 4,11 ha platībā – smilts-grants – 69,26 tūkst.m³, tai skaitā 15,93 tūkst.m³ zem gruntsūdens līmeņa, un smilts – 182,84 tūkst.m³, tai skaitā 139,17 tūkst.m³ zem gruntsūdens līmeņa. N kategorijas ģeoloģiski izpētītie un atlikušie krājumi II blokā 10,64 ha platībā : ģeoloģiski izpētītie – smilts-grants – 560,58 tūkst.m³, tai skaitā 19,74 tūkst.m³ zem gruntsūdens līmeņa, smilts – 259,41 tūkst. m³, tai skaitā 90,53 tūkst.m³ zem gruntsūdens līmeņa. Atlikušie krājumi smilts-grants – 352,68 tūkst.m³, tai skaitā 19,74 tūkst.m³ zem gruntsūdens līmeņa, smilts – 228,04 tūkst. m³, tai skaitā 88,63 tūkst.m³ zem gruntsūdens līmeņa.

⁶ Informācija, kura vērtēta Dienesta Lēmuma Nr. DA20SI0013 ietvaros.

⁷ Skatīt Ziņojuma 2.4. un 2.5. attēlu.

⁸ Ziņojuma 2.2. nodaļa un II pielikums.

- 3.2.10. Dienests 2017. gada 21. septembrī Ierosinātājai Atradnes Iecirknim izsniedza derīgo izrakteņu atradnes pasi A un N kategorijas krājumiem. Saskaņā ar 2018.gada 28. maija Dienesta lēmumu Nr. CS18VL0103 pases derīguma termiņš tika noteikts līdz 2033. gada 31. martam. 2019. gada 17. aprīlī Dienests izsniedza derīgo izrakteņu ieguves limitu N kategorijas krājumiem nekustamā Īpašumu teritorijas II blokā 10,64 ha platībā ar ieguves limita apjomu smilts–grants – 352,68 tūkst.m³, tai skaitā 19,74 tūkst.m³ zem gruntsūdens līmeņa, un smilts – 228,04 tūkst.m³, tai skaitā 88,63 tūkst.m³ zem gruntsūdens līmeņa.
- 3.2.11. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”⁹ pieejamo informāciju, Darbības vieta atrodas īpaši aizsargājamajā dabas teritorijā (*Natura 2000*) – aizsargājamo ainavu apvidū (turpmāk – AAA) “Augšdaugava”. AAA “Augšdaugava” teritorijas kods ir LV0600400, un atbilstoši likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” (turpmāk – ĪADT likums) 43. panta otrai daļai un likuma pielikuma 308. punktam AAA “Augšdaugava” ir C tipa aizsargājamā teritorija, kas noteikta īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai. Teritorija ir dibināta 1990. gadā, lai saglabātu izcilas Daugavas ielejā un tās apkārtnē esošās kultūrainaviskās un dabas vērtības, no kurām Paredzētā darbība potenciāli varētu ietekmēt tikai ainaviskās vērtības. Z un A virzienā no Darbības vietas ~ 0,8 – 1,2 km attālumā atrodas īpaši aizsargājamajās dabas teritorijas (*Natura 2000*) dabas parka “Daugavas loki” robeža, kas ietilpst AAA “Augšdaugava”. Dabas parka “Daugavas loki” teritorija dibināta, lai saglabātu unikālo Daugavas ielejas vidusteces ainavu, vērtīgos dabas kompleksus, dabas daudzveidību tajos, kā arī kultūrvēsturiskos pieminekļus. Dabas parkā ietilpst 8 lieli Daugavas līkumi no Krāslavas līdz Naujenes gravai.
- 3.2.12. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju un tajās esošo biotopu, kā arī augu sugu izvērtējumu veikusi sertificēta eksperte Inese Silamiķe¹⁰ (turpmāk – Augu eksperts) sniedzot 2020. gada 9. novembra atzinumu ar 2021. gada 28. augusta papildinājumiem (Ziņojuma V pielikums). Ornitofaunas un ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistīto darbību ietekmes uz to izvērtējumu veicis sertificēts eksperts – Gaidis Grandāns¹¹ (turpmāk – Ornitologs), 2021. gada 8. augustā sniedzot atzinumu (Ziņojuma IX pielikums). Abinieku un rāpuļu sugu un ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistīto darbību ietekmes uz to izvērtējumu veikusi sertificēts eksperts – Margarita Deičmane¹² (turpmāk – Abinieku eksperts) 2021. gada 24. maijā sniedzot atzinumu (Ziņojuma X pielikums). Savukārt par iespējamo Paredzētās darbības ietekmi uz ainavu 2021. gada 25. janvārī atzinumu sagatavoja Mg. env.sc. Valdis Līkosts un Ph.D. Zanda Krūkle, atzinums papildināts 2021. gada 25. janvārī (Ziņojuma VI pielikums). Par AAA “Augšdaugava” izveides vēsturi informāciju sniegusi Dr.hab.geogr. A.Mellumas (11. pielikums). Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu novērtējumu,¹³ balstoties uz ģeoloģiskās izpētes datiem, veicis Dr.geol. Ivans Semjonovs.
- 3.2.13. Saskaņā ar Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes uzturēto kultūras pieminekļu sarakstu¹⁴, kā arī Teritorijas plānojumā sniegto informāciju, Darbības vietas teritorijā neatrodas aizsargājami valsts un vietējas nozīmes kultūras pieminekļi un to aizsargjoslas.

⁹ <https://ozols.gov.lv/ozols/>.

¹⁰ Specializācija “*vaskulārie augi, sūnas, mežu un virsāju, zālāju, purvuzālāju biotopi*”, eksperta sertifikāts Nr. 019, derīgs līdz 01.07.2023.

¹¹ Specializācija “*putni*”, eksperta sertifikāts Nr. 061, derīgs līdz 07.08.2024.

¹² Specializācija “*abinieki*”, “*rāpuļi*”, eksperta sertifikāts Nr. 024, derīgs līdz 05.09.2023.

¹³ Ziņojuma 5.3. nodaļa.

¹⁴ <https://is.mantojums.lv/>.

- 3.2.14. Saskaņā ar LVĢMC tīmekļvietnē publiskoto Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru¹⁵ Darbības vietas tuvumā neatrodas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Paredzētā darbība ietver derīgo izrakteņu ieguvī, izmantojot ekskavatorus, frontālos iekrāvējus, buldozerus, transportēšanu uz tehnoloģisko laukumu to tālākai apstrādei/uzglabāšanai, arī drupināšanu un apstrādi sijāšanas – mazgāšanas iekārtā, sašķīrotā materiāla uzglabāšanu un izvešanu realizācijai.
- 3.3.2. Pirms derīgā materiāla ieguves uzsākšanas paredzēts noņemt auglīgās augsnes virskārtu ~ 16 000 m³. Augsnes virskārtu paredzēts izmantot rekultivācijā, veidojot 3 – 5 m augstas krautnes pa Iecirkņa perimetru.
- 3.3.3. Derīgos izrakteņus plānots iegūt 1 vai 2 kāplēs atkarībā no derīgā materiāla slāņa biezuma, iegūstot derīgo materiālu virs un zem pazemes ūdens līmeņa, izmantojot ekskavatoru ar apgriezto kausu un tam līdzvērtīgu tehniku vai frontālo iekrāvēju. Derīgā materiāla ieguve notiks galvenokārt virs gruntsūdens līmeņa un ūdens netiks pazemināts mākslīgi, jo kopējais iegūstamais krājums virs gruntsūdens līmeņa ir 472,35 tūkst.m³ (81,3%), zem – 108,37 tūkst.m³ (18,7%)¹⁶.
- 3.3.4. Derīgais materiāls tiks atdalīts no skaldvirsmas ar ekskavatoru un iekrauts autotransportā, kas to nogādās ~ 500 m attālumā īpašumā “Osīši”, kur izvietotas materiāla apstrādes iekārtas. Savukārt veicot ieguvī zem gruntsūdens līmeņa, paredzēts izmantot divreizējās pārkraušanas metodi, izsmelto materiālu vispirms novietojot pagaidu kaudzē ūdens notecināšanai un nožūšanai, un pēc tam kraujot automašīnās tā tālākai transportēšanai.
- 3.3.5. Paredzēts, ka nepieciešamības gadījumā iegūtais materiāls tehnoloģiskajā laukumā, tiks uzglabāts arī pagaidu krautnēs – prognozēts, ka vienlaicīgi uzglabājama daudzums nepārsniegs 18 000 t, maksimālais krautnes augstums nepārsniegs 10 m.
- 3.3.6. Iecirknī derīgo izrakteņu ieguves laikā kopumā darbosies 4 tehnikas vienības: buldozers, ekskavators un frontālais iekrāvējs, kā smagā kravas automašīna (pašizgāzējs) iegūtā materiāla transportēšanai uz tehnoloģisko laukumu netālu esošajā īpašumā “Osīši”. Iegūtā derīgā materiāla apstrāde un uzglabāšana tiks veikta tehnoloģiskajā laukumā, kurā plānots izmantot vienu frontālo iekrāvēju, kā arī drupinātāju un sijāšanas–mazgāšanas iekārtu.
- 3.3.7. Attiecībā uz darbības organizāciju no Ziņojuma izriet:
- 3.3.7.1. Derīgos izrakteņus ir paredzēts iegūt visu gadu, ieguves apjoms atkarīgs no pieprasījuma. Prognozēts, ka praktiski visi ieguves darbi iekļausies gada siltajā periodā aprīlis – novembris, 8 mēnešus jeb ~ 170 darbdienas, no plkst. 8:00 līdz 18:00. Kopā karjerā darbība gadā noritēs līdz 1 700 stundām.
- 3.3.7.2. Neapstrādātā materiāla pārvadāšanai no ieguves vietas līdz tehnoloģiskajam laukumam, kur paredzēta iegūtā derīgā izrakteņa apstrāde – drupināšana, šķirošana, sijāšana, mazgāšana –, plānots izmantot pašizgāzēju automašīnu. Ieguves sezonas laikā paredzēts veikt līdz 4 000 reisu no ieguves vietas līdz tehnoloģiskajam laukumam (vidēji vienā automašīnā iekraus 10 m³ derīgo izrakteņu). Kravas pašizgāzēja darba stundu skaits gadā - 1 700 h. Gatavā materiāla transportēšana (piegādāšana pasūtītājiem) plānota derīgo izrakteņu ieguves sezonas laikā – 8 mēnešus gadā, darba dienās, 1 700 h gadā. Gada laikā plānoti 2 667 reisi pieņemot, ka vidēji vienā automašīnā iekraus 15 m³ derīgo izrakteņu. Materiālu no Iecirkņa plānots izvest, izmantojot esošo ceļu infrastruktūru. Jaunu ceļu izbūve nav plānota.

¹⁵ http://parissrv.lvgmc.lv/#viewType=home_view .

¹⁶ Ziņojuma 2.5. nodaļa.

- 3.3.7.3. No Ziņojumā sniegtās informācijas¹⁷ izriet, ka, tehnoloģiskajā laukumā apstrādājot Iecirknī iegūtos derīgos izrakteņus, sijātāju ar mazgāšanas funkciju un šķīrotāju paredzēts izmantot 355 h gadā katru, bet drupinātāju – 43 h gadā, savukārt buldozera, ekskavatora un frontālo iekrāvēju gan ieguves vietā, gan tehnoloģiskajā laukumā darba laika fonds novērtēts kā 355 h gadā katram.
- 3.3.8. Dīzeļdegviela derīgo izrakteņu ieguvē un apstrādē izmantotās tehnikas darbināšanai uz vietas uzglabāta netiks. Tā tiks pievesta klāt un tehnikas vienību bākās uzpildīta ieguves un apstrādes vietā – īpašumā “*Osiši*”.
- 3.3.9. Kopumā Ierosinātāja paredzējusi, ka Iecirkņa izstrāde tiks pabeigta ieguves limitā¹⁸ norādītajā periodā, - līdz 2033. gada 31. martam.
- 3.3.10. Derīgo izrakteņu transportēšanai no ieguves vietas līdz tehnoloģiskajam laukumam paredzēts izmantot Iecirkņa austrumu daļā esošo piebraucamo ceļu, kas pēc ~120 m savieno Iecirkni ar Augšdaugavas novada pašvaldības Autoceļu 92-10, pa kuru arī iepriekš tika nodrošināta piekļuve izstrādes teritorijai un izvests īpašumos iegūtais smilts un smiltsgrants materiāls. Pa šo vienīgo pievedceļu¹⁹ no tehnoloģiskā laukuma gatavais materiāls pasūtītājiem tiks transportēts līdz valsts vietējās nozīmes autoceļam V673 “*Daugavpils–Elerne–Lielborne*” (turpmāk – Autoceļš V673), pa kuru tālāk var tikt transportēts abos virzienos vai arī nogriežoties uz valsts vietējās nozīmes autoceļu V705 “*Skrudaliena–Ērgļi–Jaunsudrabi*” (turpmāk – Autoceļš V705).
- 3.3.11. Saskaņā ar Ziņojumu Darbības vietā nav plānots izbūvēt jaunus infrastruktūras objektus, kā arī nav paredzēta jaunu palīgēku un ražošanas iekārtu uzstādīšana. Realizējot Paredzēto darbību, plānots izmantot īpašumā “*Osiši*” esošo infrastruktūru – ražošanas iekārtas, administrācijas telpas, ieskaitot biotualeti un paredzot regulāru sadzīves notekūdeņu izvešanu, slēdzot līgumu ar asenizācijas pakalpojumu sniedzējiem.
- 3.3.12. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam, atkritumu apsaimniekošanu (sadzīves, bīstamie) paredzēts veikt saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, nodot uzņēmumiem, kas nodrošina to apsaimniekošanu. Darbības vietā paredzēts nodrošināt sorbentu vai naftas produktu absorbējošu paklājus iespējamai naftas produktu (izlijušās degvielas vai eļļas) savākšanai. Darbības vietā nav paredzēta degvielas uzglabāšana, kā arī izmantojamās tehnikas mazgāšana un remonts.
- 3.3.13. Rekultivāciju paredzēts veikt pēc karjera izstrādes atbilstoši Ministru kabineta 2012. gada 21. augusta noteikumos Nr. 570 “*Derīgo izrakteņu ieguves kārtība*” noteiktajam termiņam pēc izstrādes darbu pabeigšanas. Saskaņā ar Ziņojumu Darbības vietā pēc derīgā materiāla izstrādes paredzēts izveidot ūdenskrātuvi, bet teritorijas virsūdens daļā veikt apzaļumošanu. Rekultivācijas darbos paredzēts izmantot iepriekš noņemto augsnes virskārtu un izstrādes gaitā radušos nederīgo materiālu, attiecīgi veicot malu un nogāžu planēšanu un teritorijas pārbēršanu. Detalizētu rekultivācijas plānu paredzēts izveidot karjera izstrādes un rekultivācijas projektā.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Ziņojumā norādīti ar Paredzētās darbības īstenošanu saistīti alternatīvu veidi, proti, norādīta zem gruntsūdens līmeņa iegulošā materiāla ieguves tehnoloģiskā alternatīva un analizēta derīgā materiāla ieguves apjoma jeb kvantitatīvā alternatīva.
- 3.4.2. Ziņojumā teorētiski norādītas divas zem gruntsūdens līmeņa esošā derīgā materiāla ieguves tehnoloģiju alternatīvas. Pamata tehnoloģija paredz derīgā materiāla ieguvei zem gruntsūdens līmeņa, pielietot divreizējās pārkraušanas metodi, proti, izsmelto

¹⁷ Ziņojuma III pielikums.

¹⁸ Ziņojuma I pielikums.

¹⁹ Saskaņā ar Teritorijas plānojumu Augšdaugavas novada pašvaldības autoceļš (92-37).

materiālu vispirms novietot pagaidu krautnē ūdens notecināšanai un materiāla nožūšanai, pēc tam kraujot automašīnās tā tālākai transportēšanai. Savukārt kā alternatīva ieguves tehnoloģija norādīta derīgā materiāla ieguve, veicot gruntsūdeņu atsūkņēšanu un iegūtā materiāla vienreizēju pārkraušanu. Tomēr materiāla ieguve ar ūdens atsūkņēšanu šī IVN ietvaros nav vērtēta, ko Birojs ņem vērā, izvirzot Paredzētās darbības īstenošanai nosacījumus saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu.

- 3.4.3. Apskatīta arī “0” alternatīva – situācija, ja Paredzētā darbība netiktu īstenota (pamatscenārijs). Kā jau Birojs Programmā ir norādījis²⁰, tad *pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.*
- 3.4.4. Ziņojumā vērtētas divas derīgā materiāla ieguves apjoma jeb kvantitatīvās alternatīvas:
- 3.4.4.1. Pamata iecere paredz derīgā materiāla ieguvi pilnā apjomā gan virs, gan zem gruntsūdens līmeņa.
- 3.4.4.2. Alternatīvais variants paredz atteikšanos no smilts ieguves zem gruntsūdens līmeņa, tādējādi iegūstot tikai ~ 81,3 % no kopējā apjoma.
- 3.4.5. Ieguves apjoma alternatīvu vērtējums un salīdzinājums veikts, pamatojoties uz Izstrādātājas izstrādātu novērtējuma sistēmu ballēs, vērtējot dažādus iespējamo ietekmju faktorus un kritērijus, īstenojot kādu no ieguves apjoma variantiem. Secināts, ka sagaidāmā ietekme uz apkārtējo vidi un cilvēku veselību alternatīvu griezumā būtiski neatšķiras vai ir nenozīmīgas, kā arī vērā ņemama ietekme nav sagaidāma arī uz dabas vērtībām (nevienu no variantiem).

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Pārvaldes 2020. gada 28. maija Lēmums Nr. DA20SI0013.
- 4.2. SIA “Firma L4”²¹ 2020. gada 3. augusta iesniegums Nr. 433 “Par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu” ar klāt pievienotajiem materiāliem.
- 4.3. Veselības inspekcijas 2020. gada 14. augusta vēstule Nr. 4.6.2.-1/ “Par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu”.
- 4.4. DAP 2020. gada 21. augusta vēstule Nr. 4.9/4144/2020-N “Par paredzētās darbības sabiedrisko apspriešanu”.
- 4.5. Pārvaldes 2020. gada 31. augusta vēstule Nr. 2.3/2142/DA/2020 “Par priekšlikumiem programmas ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādei”.
- 4.6. SIA “Firma L4” 2020. gada 1. septembra vēstule Nr. 507 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu un IVN Programmas pieprasīšanu” ar klāt pievienotajiem materiāliem.
- 4.7. SIA “Firma L4” 2020. gada 21. septembra elektroniskā pasta vēstule “FW: Līgums starp SIA “Firma L4” un SIA “Inerto materiālu serviss”” ar pielikumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/1588).
- 4.8. SIA “Firma L4” pārstāvja 2020. gada 22. septembra elektroniskā pasta vēstule “FW: IVN Atradne Elerne” ar pielikumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/1596).
- 4.9. Biroja 2020. gada 30. septembra Programma Nr. 5-03/14 *ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu (smilts un smilts–grants) ieguvei darbu turpināšanai un pabeigšanai*

²⁰ Programmas IV nodaļas 2.1. punkts.

²¹ Sākotnēji Ierosinātājas pārstāvis bija SIA “Firma L4” (reģ. Nr. 40003236001).

atradnes "Elerne" iecirkņa "Griguliņi – Kaupišķi-5" II blokā, Tabores pagastā, Daugavpils novadā.

- 4.10. SIA "Firma L4" 2020. gada 21. oktobra vēstule Nr. 628 "Par Programmu Nr. 5-03/14 ietekmes uz vidi novērtējumam".
- 4.11. Biroja 2020. gada 17. novembra Lēmums Nr. 5-02/18 *par grozījumiem 2020. gada 30. septembrī izsniegtajā Programmā Nr. 5-03/14 ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu (smilts un smilts-grants) ieguvei darbu turpināšanai un pabeigšanai atradnes "Elerne" iecirkņa "Griguliņi – Kaupišķi-5" II blokā, Tabores pagastā, Daugavpils novadā.*
- 4.12. Izstrādātājas pārstāvja 2021. gada 29. janvāra elektroniskā pasta vēstule "Atb.:Elerne IVN paziņojums" (Biroja reģ. Nr. 5-01/220).
- 4.13. Izstrādātājas pārstāvja 2021. gada 25. februāra elektroniskā pasta vēstule "Elerne IVN videokonferences protokols" (Biroja reģ. Nr. 5-01/440).
- 4.14. Daugavpils novada domes²² (turpmāk - Pašvaldība) 2021. gada 3. marta vēstule Nr. 2.1-09/154 "Par Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu "Derīgo izrakteņu (smilts un smilts-grants) ieguve atradnes "Elerne" iecirknī "Griguliņi - Kaupišķi-5" II blokā, Tabores pagastā, Daugavpils novadā"".
- 4.15. DAP 2021. gada 4. marta vēstule Nr. 4.9/1234/2021-N "Par paredzētās darbības "Smilts un smilts-grants ieguves darbu turpināšana un pabeigšana atradnes "Elerne" iecirknī "Griguliņi – Kaupišķi-5" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu".
- 4.16. Pārvaldes 2021. gada 4. marta vēstule Nr. 2.3/515/DA/2021 "Par SIA "Inerto materiālu serviss" paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu".
- 4.17. Izstrādātājas 2021. gada 27. maija vēstule Nr. 47/05-21 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu" ar klāt pievienotajiem materiāliem.
- 4.18. Izstrādātājas 2021. gada 6. jūlija vēstule Nr.56/07-21 "Par DAP 02.07.2021. vēstuli Nr. 4.9/3835/2021-N un Augšdaugavas novada pašvaldības 05.07.2021. vēstuli Nr. 2.1-09/7".
- 4.19. Dienesta 2021. gada 28. jūnija vēstule Nr. 2.3/1334/DA/2021 "Par SIA "Inerto materiālu serviss" paredzētās darbības aktualizēto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu".
- 4.20. Pašvaldības 2021. gada 2. jūlija vēstule Nr. 2.1-09/3 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu".
- 4.21. DAP 2021. gada 2. jūlija vēstule Nr. 4.9/3835/2021-N "Par aktualizēto ietekmes uz vidi novērtējumu smilts un smilts-grants ieguves darbu turpināšanai un pabeigšanai atradnes "Elerne" iecirknī "Griguliņi – Kaupišķi-5"".
- 4.22. Biroja 2021. gada 26. jūlija Lēmums Nr. 5-02/17 *par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Inerto materiālu serviss" paredzētās darbības "smilts un smilts-grants ieguves darbu turpināšana un pabeigšana atradnes "Elerne" iecirknī "Griguliņi-Kaupišķi-5" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma nodošanu pārstrādāšanai.*
- 4.23. Izstrādātājas 2021. gada 3. septembra vēstule Nr. 61/09-21 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu" ar klāt pievienotajiem materiāliem.
- 4.24. Dienesta 2021. gada 12. oktobra vēstule Nr. 2.3/1032/LA/2021 "Par SIA "Inerto materiālu serviss" paredzētās darbības aktualizēto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu".

---

²² Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu (spēkā no 2020. gada 23. jūnija) no 2021. gada 1. jūlija Augšdaugavas novada pašvaldība.

- 4.25. DAP 2021. gada 13. oktobra vēstule Nr. 4.9/5664/2021-N "Par aktualizēto ietekmes uz vidi novērtējumu".
- 4.26. Izstrādātājas 2021. gada 15. oktobra vēstule Nr. 69/10-21 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu" ar klāt pievienotajiem materiāliem.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

Detalizēta informācija par sabiedriskās apspriešanas gaitu un termiņiem ir publiskota Biroja tīmekļa vietnē Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtēšanas gaitas sadaļā: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti>. Citu starpā minētajā vietnē publiskoti arī visi sabiedrisko apspriešanu paziņojumi, kuros norādīta informācija par apspriešanas periodiem, notikušajām sanāksmēm un priekšlikumu iesniegšanas termiņiem. Tālāk Birojs sniedz īsu sabiedrības līdzdalības procesa un apkopoto viedokļu un argumentu izklāstu.

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) norisinājās no 2020. gada 30. jūlija līdz 2020. gada 30. augustam. Paziņojums par Paredzēto darbību tika publicēts reģionālā laikrakstā "Daugavpils novada vēstis" 2020. gada jūlija numurā Nr. 7 (115), ievietots tīmekļvietnēs www.l4.lv, www.daugavpilsnovads.lv un www.vpvb.gov.lv. Atbilstoši Ierosinātājas iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Saskaņā ar likuma "Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums" 20. pantu un Pārejas noteikumu 3. punktu sanāksme tika organizēta neklātienē formā.
- 5.1.2. Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienē formā (attālināti) notika no 2020. gada 10. augusta plkst. 8.00 līdz 2020. gada 14. augusta plkst. 17.00. Videoprezentācija bija pieejama tīmekļvietnē www.l4.lv "Jaunumi". Tiešsaistes videokonference notika 2020. gada 12. augustā no plkst. 16.00 līdz plkst. 17.00, pieejas saite tika publicēta tīmekļvietnē www.l4.lv. Informāciju par saiti varēja saņemt arī e-pastā, iepriekš rakstot uz e-pasta adresi inga.gavena@gmail.com. Interesenti varēja sūtīt jautājumus uz Ierosinātājas pārstāvja e-pasta adresi inga.gavena@gmail.com. Atbilstoši Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolam videokonferencē iesaistījās divi dalībnieki. Sākotnējās apspriešanas sanāksmes periodā netika saņemti sabiedrības priekšlikumi par Paredzēto darbību. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā netika saņemti sabiedrības priekšlikumi.
- 5.1.3. Pamatojoties uz Ierosinātājas pārstāves SIA "Firma L4" pieteikumu un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, Birojs sagatavoja un 2020. gada 30. septembrī izsniedza programmu IVN veikšanai. Pamatojoties uz Ierosinātājas pārstāves 2020. gada 21. oktobra iesniegumu Birojs ar 2020. gada 11. novembra lēmumu veica grozījumus izsniegtajā Programmā Nr. 5-03/14 noteica, ka Paredzētā darbības ietvaros ieguve tiks veikta visā Iecirkņa teritorijā.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

- 5.2.1. Ziņojuma sabiedriskā apspriešana norisinājās no 2021. gada 1. februāra līdz 2021. gada 3. martam. Paziņojums par Paredzētās darbības Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta "Daugavpils novada Vēstis" 2021. gada 28. janvāra izdevumā Nr. 1 (121) un ievietots pašvaldības, Izstrādātājas un Biroja tīmekļvietnēs (attiecinīgi –

www.daugavpilsnovads.lv, www.enviro.lv un www.vpvb.gov.lv). Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļvietnē - www.enviro.lv.

- 5.2.2. Saskaņā ar ierobežojumiem, kas noteikti Covid – 19 infekcijas izplatības ierobežošanai, Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme tika organizēta neklātienē formā, attālināti. Ziņojuma sabiedriskā apspriešanā sanākumi klātienē aizstāja video prezentācija un iespēja piecas darba dienas (no 2021. gada 15. februārim līdz 2021. gada 19. februārim) uzdot jautājumus par IVN un saņemt atbildes no Izstrādātājas par projektu atbildīgās personas ar elektroniskā pasta (valdis@felsbergs.lv) starpniecību. Minētajā laikā netika saņemti jautājumi par IVN un Ziņojumu.
- 5.2.3. 2021. gada 17. februārī plkst. 10:00 notika tiešsaistes video konference, kas bija pieejama Izstrādātājas tīmekļa vietnē www.enviro.lv. Video konferencē piedalījās 8 dalībnieki – pašvaldības, Izstrādātājas, Ierosinātājas un Pārvaldes pārstāvji. Dalībnieki iepazinās ar sagatavoto video prezentāciju un pārrunāja pašvaldības pārstāvju interesējošos jautājumus saistībā ar kumulatīvajām ietekmēm, gaisa kvalitāti un ieguves platībām.
- 5.2.4. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā tika saņemta:
  - 5.2.4.1. Pašvaldības 2021. gada 3. marta vēstule Nr. 2.1-09/154 ar viedokli, ka Ziņojumā ir nepietiekami izvērtēti vai izskaidroti aspekti, kas attiecas uz kumulatīvajām ietekmēm, ainavu novērtējumu un rekultivāciju.
  - 5.2.4.2. DAP 2021. gada 4. marta vēstule Nr. 4.9/1234/2021-N, kurā norādīts, ka Ziņojumā nepieciešams papildināt sadaļas par teritorijas dabas vērtībām un bioloģisko daudzveidību un paredzētās darbības ietekmi uz īpaši aizsargājamām sugām, kā arī tajā integrējams arī ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju novērtējuma ziņojuma saturs. Tiek norādīts, ka Ziņojumā iztrūkst faktos balstīta vērtējuma attiecībā uz dažām ietekmēm par to, kādas tad ir pašreizējās kumulatīvās ietekmes un kādā mērā paredzētā darbība tās palielinās/nemainīs, piemēram, attiecībā uz dabas vērtībām vērtētas tikai tiešās ietekmes paredzētās darbības teritorijā. DAP norāda, ka Ziņojumā nav vērtēta gaisu piesārņojošo vielu – cieto daļiņu emisijas netiešā ietekme uz Daugavu, tās gultni – aizsargājamo upes biotopu, ilgā laika periodā, summējot visu Elernes lokā esošo derīgo izrakteņu atradņu cieto daļiņu emisijas. Ziņojumā nav ņemta vērā DAP iepriekš sniegtās rekomendācija veikt hidroģeoloģisko modelēšanu, lai izvērtētu Paredzētās darbības kopsakarā ar visu Elernes lokā esošo derīgo izrakteņu ieguves vietu ietekmi uz Daugavas krastu stabilitāti palu un plūdu laikā. Vienlaikus DAP iesaka par Darbības vietas rekultivācijas mērķi izvirzīt renaturalizāciju.
  - 5.2.4.3. Dienesta 2021. gada 4. marta vēstule Nr. 2.3/515/DA/2021, kurā lūgts precizēt informāciju par teritorijām, kurās veikta, tiek veikta vai atļauta derīgo izrakteņu ieguve, tai skaitā arī kartogrāfiskos materiālus. Dienests sniedz priekšlikumus par vides trokšņa izvērtējuma, gaisa kvalitātes novērtējuma un hidroģeoloģiskā novērtējuma pilnveidošanas nepieciešamību.
- 5.2.5. Birojs saņemto viedokļus nosūtīja Ierosinātājai un Izstrādātājai, norādot, ka tajā sniegtie viedokļi izvērtējami un iekļaujami Ziņojumā.

5.3. Sabiedrības informēšana un ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts 2021. gada 27. maijā. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts tīmekļvietnēs www.daugavpilsnovads.lv, www.enviro.lv un www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Ierosinātājas tīmekļa vietnē www.enviro.lv.
- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojs saņēma:

- 5.3.2.1. Pārvaldes 2021. gada 28. jūnija vēstuli Nr. 2.3/1334/DA/2021, kurā norādīts, ka ir jāprecizē Ziņojuma 2.1. attēls saskaņā ar Lēmumā Nr. DA20SI0013 iekļauto informāciju. Savukārt izskatot Ziņojumam pievienoto precizēto gaisa kvalitātes izvērtējumu un precizēto vides trokšņu izvērtējumu, Pārvaldes norāda, ka tā ieskatā vides trokšņu izvērtējums jāpapildina ar trokšņa emisiju izvērtējumu derīgo izrakteņu ieguves/apstrādes un transportēšanas laikā, kā arī ar kravu pārvadājumu reisu skaitu un satiksmes intensitātes pieauguma izvērtējumu, ņemot par pamatu sliktāko iespējamo situāciju, kad paredzētā darbība tiks veikta 8 mēnešus gadā, tai skaitā arī attiecībā uz Atradnes II iecirkņa īpašumā “*Ostīši*” un I iecirkņa laukumā “*Mežvidi – 4*” esošajām darbībām. Vides trokšņa izvērtējumā jāņem vērā arī trokšņu emisijas, kas var būt saistāmas ar iespējamiem/provizoriskiem derīgo izrakteņu ieguves/apstrādes/transportēšanas darbiem “*2018. gada iecirknī*” un iecirknī “*Elerne-10*”. Gaisa kvalitātes izvērtējumā ir jāņem vērā arī koncentrācijas, kas var būt saistāmas ar iespējamiem/ provizoriskiem derīgo izrakteņu ieguves/ apstrādes/ transportēšanas darbiem minētajos iecirkņos.
- 5.3.2.2. Pašvaldības 2021. gada 2. jūlija vēstuli Nr. 2.1-09/3 no kuras izriet, ka Pašvaldībai nav priekšlikumu Ziņojuma papildināšanai, jo Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Pašvaldības iesniegtie priekšlikumi ir ņemti vērā.
- 5.3.2.3. DAP 2021. gada 2. jūlija vēstuli Nr. 4.9/3835/2021-N, kurā rekomendēts pie ietekmi mazinošiem pasākumiem iekļaut, ka Paredzētās darbības īstenošanas laikā abinieku, pārvietošanā uz piemērotām dzīvotnēm un šo dzīvotņu izveides un labiekārtošanas procesā, kas veicams atbilstošā laika periodā, tiek piesaistīts abinieku eksperts vai cits pietiekami kvalificēts speciālists ar atbilstošām zināšanām un pieredzi, lai novērstu iespējamu abinieku bojāeju neatbilstošas transportēšanas vai nepiemērotu dzīvotņu izveides rezultātā. Renaturalizācijas procesā - piesaistīt abinieku un rūpuļu ekspertu un, ieteicams - arī putnu ekspertu, detalizētāka renaturalizācijas projekta izstrādē. Vienlaikus DAP arī vērs uzmanību uz nelielām Ziņojumā konstatētām pretrunām, kuras labojamas.
- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta ceturto daļu, Birojs ar 2021. gada 26. jūlija lēmumu Nr. 5 – 02/17 Ziņojumu nodeva pārstrādāšanai.

5.4. Sabiedrības informēšana par pārstrādāto Ziņojumu:

- 5.4.1. Pārstrādātais Ziņojums Birojā tika iesniegta 2021. gada 3. septembrī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts Pašvaldības, Izstrādātājas un Biroja tīmekļvietnēs (www.daugavpilsnovads.lv, www.enviro.lv un www.vpvb.gov.lv). Pārstrādātais Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļa vietnē www.enviro.lv.
- 5.4.2. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2021. gada 7. oktobra vēstuli Nr. 5-01/888 Izstrādātājai lūdza sniegt papildus informāciju un vērtējumu vēstulē norādītiem Biroja komentāriem.
- 5.4.3. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par pārstrādāto Ziņojumu, Birojs saņēma:
- 5.4.3.1. Pārvaldes 2021. gada 12. oktobra vēstuli Nr. 2.3/1032/LA/2021 ar komentāriem attiecībā uz Ziņojumā iekļauto kartogrāfisko materiālu un vides trokšņu izvērtējumu, kuri tika norādīti arī iepriekš²³.
- 5.4.3.2. DAP 2021. gada 13. oktobra vēstuli Nr. 4.9/5664/2021-N, kurā DAP kopumā akceptē Paredzētās darbības īstenošanu, tomēr atkārtoti aicina Ziņojumā norādītos

---

²³ Dienesta 2021. gada 28. jūnija vēstule Nr. 2.3/1334/DA/2021.

ietekmi mazinošos pasākumus papildināt ar DAP iepriekš sniegtajām rekomendācijām²⁴.

- 5.4.4. Institūciju vēstules tika nodotas Ierosinātajai un Izstrādātajai izvērtēšanai un nepieciešamo papildinājumu/labojumu un skaidrojumu iestrādāšanai Ziņojumā līdztekus labojumiem, kas veicami atbilstoši Biroja 2021. gada 7. oktobra vēstulē Nr. 5-01/888 norādītajam.

5.5. Sabiedrības informēšana par papildināto Ziņojumu:

Papildinātais Ziņojums Birojā tika iesniegta 2021. gada 15. oktobrī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts Pašvaldības, Izstrādātājas un Biroja tīmekļvietnēs (www.daugavpilsnovads.lv, www.enviro.lv un www.vpvb.gov.lv). Papildinātais Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļa vietnē www.enviro.lv.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Teritorijas plānojuma TIAN ir noteiktas prasības derīgo izrakteņu iegūšanai aizsargājamo ainavu apvidū, tostarp TIAN 393. punkts nosaka, ka “*Veicot derīgo izrakteņu iegūvi aizsargājamo ainavu apvidū, atstāt meža joslu gar ieguves teritorijas robežu un paredzēt pakāpenisko izstrādājamās teritorijas rekultivāciju, lai mazinātu darbības ietekmi uz vietas ainaviskumu*”. Minētie nosacījumi, iespējams, var ierobežot derīgo izrakteņu ieguves iespējas visā Ziņojumā norādītajā (iecerētajā) platībā²⁵. Vienlaikus, kā izriet no Ziņojuma 2.9. attēla – ietekmes vērtētas, ņemot vērā maksimālo ieguves laukumu (13,81 ha), tādejādi ietekme faktiski būs mazāka (nevis lielāka) par Ziņojumā novērtēto, kā arī derīgo izrakteņu ieguves platība tiks precizēta ieguves projekta izstrādes laikā. Tādēļ no ietekmes uz vidi viedokļa nav šķēršļu konceptuāli lemt par Paredzētās darbības pieļaujamību (akceptēšanu vai neakceptēšanu), bet ieguves faktiskais apjoms (ieguves laukums), par ko būs izstrādājams un saskaņojams derīgo izrakteņu ieguves projekts, būs atkarīgs arī no TIAN noteiktajiem aprobežojumiem.
- 6.2. IVN ietvaros Izstrādātāja ir novērtējusi iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbības veikšanas vietu - AAA “*Augšdaugava*” teritoriju, kā arī ietekmes, kas izriet no Paredzētās darbības veikšanas - no derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes un transportēšanas. Sagaidāmās ietekmes vērtētas arī kontekstā ar esošām darbībām. Vispusīgi izvērtējis Ziņojumu un saistīto IVN dokumentāciju, tajā skaitā institūciju un ekspertu atsauksmes par Ziņojumu, kā būtiskākos Birojs Ziņojumā identificē šādus ar Paredzētās darbības realizāciju saistītos ietekmes uz vidi aspektus:
- 6.2.1. Ietekme uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*), to ekoloģiskajām funkcijām, integritāti un aizsardzības mērķiem, kā arī iespējamās ietekmes uz bioloģisko daudzveidību.
  - 6.2.2. Ar Paredzēto darbību saistītās vizuālās pārmaiņas, to ietekme uz ainavu un kultūras mantojumu.
  - 6.2.3. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas.
  - 6.2.4. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas.
  - 6.2.5. Troksnis, tā izplatības novērtējums.

²⁴ DAP 2021. gada 2. jūlija vēstule Nr. 4.9/3835/2021-N.

²⁵ Ziņojuma 2.1. attēls.

6.3. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Birojs secina:

6.3.1. Ietekme uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (Natura 2000), to ekoloģiskajām funkcijām, integritāti un aizsardzības mērķiem, kā arī iespējamās ietekmes uz bioloģisko daudzveidību.

6.3.1.1. Darbības vieta atrodas īpaši aizsargājamajā dabas teritorijā (*Natura 2000*) – AAA “*Augšdaugava*”. AAA “*Augšdaugava*” teritorija ar kopējo platību 52 078 ha, kas dibināta 1990. gadā, lai saglabātu izcilas kultūrainaviskas un dabaszinātniskas vērtības Daugavas ielejā un tās apkārtnē. Teritorijā konstatēti tādi ES Biotopu direktīvas biotopi kā – 3260 Upju straujtecēs un dabiski upju posmi, 2330 Klajas iekšzemes kāpas, 7160 Minerālvielām bagāti avoti un avoksnāji, 9180* Nogāžu un gravu meži, 6210 Sausi zālāji kaļķainās augsnēs u.c. Teritorijā sastopams liels skaits aizsargājamo augu un dzīvnieku sugu. Z un A virzienā no Darbības vietas ~ 0,8 – 1,2 km attālumā atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) dabas lieguma “*Daugavas loki*” robeža.

6.3.1.2. AAA “*Augšdaugava*” nav izstrādāts dabas aizsardzības plāns un individuālie apsaimniekošanas noteikumi, bet ir izstrādāts pārvaldības plāns laika periodam no 2015. gada līdz 2027. gadam. Darbības AAA “*Augšdaugava*” teritorijā reglamentē Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 264 “*Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*” un Ministru kabineta 1999. gada 23. februāra noteikumi Nr. 69 “*Noteikumi par aizsargājamo ainavu apvidiem*”. Savukārt dabas liegumam “*Daugavas loki*” ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns.

6.3.1.3. ĪADT likuma 43. panta ceturrtā daļa noteic, ka paredzētajai darbībai, kas atsevišķi vai kopā ar citu paredzēto darbību var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), veic ietekmes uz vidi novērtējumu, bet 43. panta piektā daļa noteic, ka paredzēto darbību atļauj veikt, ja tā negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem. IVN ietvaros veikts novērtējums par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*) un tajā esošajām dabas ērtībām, tai skaitā Ziņojuma izstrādes laikā pieaicinot sertificētus dabas ekspertus²⁶, kuri veikuši Darbības vietas apsekošanu un snieguši savus atzinumus.

6.3.1.4. Saskaņā ar Augu eksperta atzinumā (Ziņojuma V pielikums) norādīto:

6.3.1.4.1. Darbības vieta atrodas Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijā (*Natura 2000*) - AAA “*Augšdaugava*”. Visa apsekotā plānotās darbības teritorija ir antropogēni būtiski pārveidota un ietekmēta, kura robežojas ar aizaugušām vai apmežotām lauksaimniecības zemēm un grants karjeru teritorijām. Apsekotajā teritorijā netika konstatētas īpaši aizsargājamas augu sugas. Apsekojot teritoriju, tika konstatēts degšanas ietekmēts 0,2 ha lielas priežu meža nogabals, kurš pēc minimālajām prasībām atbilst vidēja kvalitātes īpaši aizsargājama biotopa “*9010* Veci vai dabiski boreāli meži*” 4. variantam – nesenās meždegas. AAA “*Augšdaugava*” *Natura 2000* standarta datu formā norādīti 238,2 ha biotopa “*9010* Veci vai dabiski boreāli meži*”, neizdalot variantu īpatsvaru, bet pārvaldības plānā – 246 ha. Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā nav paredzama būtiska negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamo mežu biotopu un augu sugu populācijām tādā apmērā, lai tā būtiski ietekmētu šo biotopu un sugu

²⁶ Atzinuma 3.2.12. punkts.

populāciju izdzīvošanu un saglabāšanās apstākļus valstī vai reģionā kopumā. Paredzētā darbība netiešā veidā var būt saistīta ar sadzīves atkritumu nokļūšanu mežos, var palielināties mežu aizdegšanās risks un augsnes erozija. Īstenojot Paredzēto darbību potenciāli bīstamākā ietekme ir saistīta ar gruntsūdens līmeņa pazemināšanu kādā platībā, tomēr Paredzētās darbības tiešās ietekmes zonā neatrodas mitrāju platības, kuras varētu tikt apdraudētas.

- 6.3.1.4.2. Augu eksperts secina, ka Darbības vietas turpmākai apsaimniekošanai svarīgi izstrādāt rekultivācijas plānu, kurā prioritāri tiktu ņemtas vērā AAA “*Augšdaugava*” pastāvēšanas intereses. Veiksmīgs rekultivācijas plāns var potenciāli uzlabot apvidus bioloģisko daudzveidību. Paredzētās darbības īstenošana neapdraud īpaši aizsargājamā biotopa 9010*_4 “*Veci vai dabiski boreāli meži. Nesenais meždegas*” saglabāšanos. Kā ieteicamā apsaimniekošana tiek norādīta neiejaukšanās, izņemot invazīvo sugu izvākšanu, ja tādas platībā ieviešas, neizvākt esošos sausokņus un kritalas, ja tādas rodas. Vecu vai dabisku boreālo mežu variantam – meži, kas atjaunojas pēc degšanas sastopamība Latvijā nesamazināsies, īpaši apdzīvotu vietu tuvumā, jo valstī kopumā nemazinās mežu ugunsgrēku skaits. Biotopa bioloģiskā vērtība palielināsies, pieaugot mežaudzes vecumam. Svarīgi ņemt vērā, ka biotopa aizņemtā platība ir neliela, līdz ar to arī specifisko raksturīgo struktūru un funkciju saglabāšanās iespējas ir ierobežotas.
- 6.3.1.4.3. Paredzētā darbība nepalielina aizsargājamo biotopu fragmentācijas pakāpi un nepasliktina to stāvokli attiecībā pret sākotnējo stāvokli, kopumā atstājot neitrālu ietekmi uz apkārtnes dabas vērtībām, jo Darbības vieta un tai piegulošās platības ilgstoši ir antropogēni būtiski ietekmētas.
- 6.3.1.5. Saskaņā ar Ornitologa atzinumā (Ziņojuma IX pielikums) norādīto:
- 6.3.1.5.1. AAA “*Augšdaugava*” iekļauta starptautiskas nozīmes putniem nozīmīgo vietu sarakstā, kā teritoriju kvalificējošās sugas izdalītas grieze *Crex crex*, upes zīriņš *Sterna hirundo* un mazais zīriņš *Sternula albifrons*. Ornitologs norāda, ka saskaņā DAP dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” pieejamo informāciju, Paredzētās darbības vietas teritorijā nav konstatētas Latvijā īpaši aizsargājamas putnu sugas.
- 6.3.1.5.2. Ornitologs pamatojoties uz “Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns” un “Mazā dzeņa *Dryobates minor*, vidējā dzeņa *Leiopicus medius*, baltmugurdzeņa *Dendrocopos leucotos*, dižraibā dzeņa *Dendrocopos major*, trīspirkstu dzeņa *Picoides tridactylus*, melnās dzilnas *Dryocopus martius* un pelēkās dzilnas *Picus canus* aizsardzības plāns” ietvertu informāciju konstatē, ka Darbības vietā nav īpaši aizsargājamo pūču sugu un dzeņu sugu aizsardzībai prioritāri nozīmīgu teritoriju.
- 6.3.1.5.3. Veicot teritorijas apsekošanu, Ornitologs Paredzētās darbības teritorijā konstatējis Latvijā īpaši aizsargājamas²⁷ putnu sugas - brūno čaksti *Lanius collurio* un sila cīrulis *Lullula arborea*²⁸. Vokalizējošs brūnās čakstes tēviņš ligzdošanai piemērotā biotopā konstatēts nekustamajā īpašumā “*Griguliņi*”. Brūnā čakste ir Latvijā samērā bieži sastopama putnu suga. Realizējot paredzēto darbību, īslaicīgi var samazināties brūnās čakstes ligzdošanai piemēroti apstākļi, bet ietekme uzskatāma par nebūtisku gan aizsargājamo apvidus “*Augšdaugava*”

²⁷ Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumi Nr.396 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” (turpmāk – Noteikumi Nr. 396).

²⁸ Sugas iekļautas arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību 1. pielikumā.

kontekstā (0,2 – 1%), gan Latvijā ligzdojošās populācijas kontekstā (0,001 – 0,003%). Teritoriāls sila cīruļis (vokalizējošs tēviņš abu teritorijas apsekojumu laikā) konstatēts nekustamajā īpašumā “*Kaupišķi - 5*”. Sila cīruļis arī ir Latvijā samērā bieži sastopama putnu suga. Realizējot paredzēto darbību, īslaicīgi var samazināties sila cīruļa ligzdošanai piemēroti apstākļi, bet ietekme uzskatāma par nebūtisku gan aizsargājamo apvidus “*Augšdaugava*” kontekstā (0,3 – 1,4 %), gan Latvijā ligzdojošās populācijas kontekstā (0,003 – 0,02 %). Ornitologs secina, ka, neveicot Paredzēto darbību vai neuzsākot īpašus apsaimniekošanas pasākumus, brūnās čakstes un sila cīruļa ligzdošanai piemērotas dzīvotnes tuvākajā laikā izzustu, teritorijai aizaugot ar kokiem un krūmiem.

- 6.3.1.5.4. Blakus esošajā teritorijā, zemes vienībā ar kadastra numuru 44920010014, konstatēts jūras žagatu *Haematopus ostralegus* pāris ar uztraukuma uzvedību (ticama ligzdošana). Jūras žagata ir Latvijā reti ligzdojoša putnu suga. AAA “*Augšdaugava*” ir nozīmīgākā šīs sugas ligzdošanas vieta starp Latvijas īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām, kur ligzdo 25 – 33 % no visas Latvijas populācijas. Suga iekļauta Latvijas Sarkanās grāmatas 3. kategorijā - sugas, kuru indivīdu skaits samazinās un areāls sašaurinās vairākus gadus vai nu dabisku cēloņu dēļ vai cilvēka darbības rezultātā, vai arī abu minēto faktoru ietekmē. Zemes vienībā konstatēta ticama viena pāra upes tārtiņu *Charadrius dubius* ligzdošana (novērots pāris ar uztraukuma uzvedību). Suga ir Latvijā samērā reti sastopama, populācijas lielums Latvijā: 450 – 900 ligzdojoši pāri.
- 6.3.1.5.5. Ornitologs norāda uz iespējamo stepes čipstes *Anthus campestris* ligzdošanu Elernes karjera teritorijā kopš 2014. gada, kad izstrādāto karjeru klajākajās daļās (zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 44920010080) konstatēti 2 vokalizējoši tēviņi. Veicot uzskaiti ar provocēšanu, 2019. - 2021. gadā stepes čipste Elernes karjera teritorijā, tajā skaitā Paredzētās darbības vietas teritorijā, netika konstatēta. Latvijā īpaši aizsargājamo kajjveidīgo putnu sugu (upes zīriņš, mazais zīriņš) iespējama ligzdošana 2019. – 2021. gadā konstatēta Elernes karjera centrālajā daļā, zemes vienībā ar kadastra numuru 44920010080. AAA “*Augšdaugava*” teritorijā patstāvīgas šo sugu ligzdošanas kolonijas ir uz Daugavas salām un sērēm. Ligzdošana ārpus Daugavas salām un sērēm ir sporādiska, iespējams, karjeri var būt nozīmīga kajjveidīgo putnu ligzdošanas vieta gados ar augstu ūdens līmeni, kad daļa ligzdošanas vietu Daugavā ir applūdušas.
- 6.3.1.5.6. Pamatojoties uz DAP dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” pieejamo informāciju, Ornitologs norāda, ka Darbības vietas tiešā tuvumā ir konstatētas arī Latvijā īpaši aizsargājamo sugu sarakstā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību 1. pielikumā iekļautas putnu sugas:
- 6.3.1.5.6.1. Melnā dzilna. Melnā dzilna reģistrēta 2009. gadā. Vienlaikus tiek norādīts, ka nav zināma šo novērojumu precizitāte un novēroto īpatņu statuss.
- 6.3.1.5.6.2. Vakarlēpis *Caprimulgus europaeus*. Vakarlēpis reģistrēts 2009. gadā, vienlaikus norādot, ka nav zināma šo novērojumu precizitāte un novēroto īpatņu statuss. Ornitologa atzinuma sagatavošanas vajadzībām veikto uzskaišu laikā vakarlēpis nav konstatēts, tomēr ar kokiem aizaugušākās daļas nekustamajā īpašumā “*Griguliņi*”, ir potenciāli piemērotas sugas ligzdošanai. Neveicot plānoto darbību, laika gaitā šī teritorija jebkurā gadījumā kļūtu vakarlēpja ligzdošanai nepiemērota.
- 6.3.1.5.6.3. Ormanītis *Porzana porzana*. Vokalizējoši tēviņi konstatēti 2014. gadā Elernes karjera centrālajā daļā, zemes vienībā ar kadastra numuru

44920010080. Suga Elernes karjera apkārtnē laika periodā no 2019. līdz 2021. gadam (šī atzinuma sagatavošanas vajadzībām veiktās uzskaites) nav konstatēta. Pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas var izveidoties ūdenstilpes, kas ir piemērotas sugas ligzdošanai.

- 6.3.1.5.6.4. Grieze *Crex crex*. Vokalizējošs tēviņš konstatēts 2014. gadā zālājā Daugavas krastā, zemes vienībā ar kadastra numuru 44920010066. Šī atzinuma sagatavošanas vajadzībām veikto uzskaišu laikā grieze paredzētās darbības teritorijā nav konstatēta. Klajākās daļas nekustamajā īpašumā “*Griguliņi*”, vēl ir potenciāli piemērotas sugas ligzdošanai, bet neveicot apsaimniekošanas pasākumus kļūs griezies ligzdošanai nepiemērotas.
- 6.3.1.5.7. Pamatojoties uz konstatēto Ornitologs secina, ka Paredzētā darbība neradīs būtisku ietekmi uz izpētes teritorijas un tuvākās apkārtnes ornitofaunu, Latvijā īpaši aizsargājamām putnu sugām un AAA “*Augšdaugava*” kvalificējošām sugām. Neveicot derīgo izrakteņu ieguvi (vai specifiskus putnu dzīvotņu apsaimniekošanas pasākumus), īpaši aizsargājamo putnu sugu populācijas teritorijas aizaugšanas rezultātā pakāpeniski samazināsies un izzudīs. Novācot un samazinot koku un krūmu apaugumu, ir iespējams radīt piemērotus ligzdošanas apstākļus Latvijā īpaši aizsargājamām putnu sugām – stepes čipstei un sila cīrulim. Teritorijas derīgo izrakteņu ieguves laikā arī var būt piemērotas kā šo sugu dzīvotnes. Vienlaikus Ornitologs norāda, ka Paredzētas darbības realizācijas laikā koku un krūmu apauguma izciršana veicama ārpus aktīvā putnu ligzdošanas perioda (1. aprīlis – 15. jūlijs), savukārt pārtraucot derīgo izrakteņu ieguvi, ir nepieciešams uzturēt iespējami klaju ainavu neapplūstošās vietās, regulāri ierobežojot koku un krūmu apaugumu un rekomendējams veidot dažāda izmēra saliņas, kas var būt piemērotas īpaši aizsargājamo putnu (kaijveidīgie putni, jūras žagata u.c.) ligzdošanai.
- 6.3.1.6. Saskaņā ar Abinieku eksperta atzinumā (Ziņojuma X pielikums) norādīto:
- 6.3.1.6.1. Abinieku eksperts norāda, ka saskaņā ar DAP dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” pieejamo informāciju Darbības vietā nav fiksētas abinieku vai rāpuļu atradnes apsekojamajā teritorijā un tās tiešā tuvumā. Saskaņā ar portālā <https://dabasdati.lv> atrodamo informāciju teritorijā nav reģistrēti abinieku un rāpuļu konstatēšanas gadījumi, bet fiksēti trīs abinieku un rāpuļu konstatēšanas gadījumi netālu no tās. Zaļā vai dīķa varde *Pelophylax sp.* (sugas ir grūti atšķiramas) konstatēta 2012. gada 4. jūlijā aptuveni 150 m uz Z no apsekojamās teritorijas. 2016. gada 24. jūlijā aptuveni 200 m uz Z no apsekojamās teritorijas konstatēta odze *Vipera berus*, bet 300 m uz Z – sila ķirzaka *Lacerta agilis*.
- 6.3.1.6.2. Apsekojot teritoriju 2021. gada aprīlī, konstatētas 5 abinieku un 2 rāpuļu sugas. Tika novērota triju zalkšu *Natrix natrix* barošana, kā arī vairāku abinieku sugu nārsts. Visās ūdenstilpēs konstatēta kāda no nārstojošām abinieku sugām – mazais tritons *Triturus vulgaris*, parastais krupis *Bufo bufo* (vokalizē), zaļais krupis *Bufotes viridis* (Syn. *Pseudepidalea viridis*, *Bufo viridis*, (vokalizē)), varžkrupis *Pelobates fuscus* (vokalizē), parastā varde *Rana temporaria* (uzturas ūdenī). Visvairāk abinieku konstatēti sekļajos dīķos, taču arī lielajā centrālajā dīķī uzturas mazie tritoni, parastie krupji, parastās vardes un zalkši. Sekļajos dīķos arī uzturas mazie tritoni, parastie krupji, parastās vardes un zalkši, bet bez šīm sugām konstatēti arī zaļie krupji un varžkrupji. Teritorijas perifērijā – sausumā mežmalās un zālē uzturas sila ķirzaka *Lacerta agilis*. Atkārtotas apsekošanas laikā, 2021. gada maijā konstatētas gandrīz visas tās pašas sugas

tajos pašos dīķos, izņemot parasto vardi. Papildus konstatētas zaļās vai dīķa vārdes *Pelophylax sp* (vokalizē).

- 6.3.1.6.3. Mazais tritons ir Latvijā plaši izplatīts un bieži sastopams. Mazais tritons nav Eiropā un Latvijā īpaši aizsargājam suga. Parastais krupis ir izplatīts visā Latvijā, sastopams ļoti bieži, arī parastais krupis nav Eiropā un Latvijā īpaši aizsargājam suga.
- 6.3.1.6.4. Zaļais krupis ir īpaši aizsargājama suga²⁹, kas Latvijā konstatēts daudzviet, bet reti. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumiem Nr. 940 “*Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 940) zaļais krupis nav iekļauts to sugu sarakstā, kuru aizsardzībai var veidot mikroliegumus, tas ir ierakstīts Latvijas Sarkanās grāmatas 3. kategorijā³⁰. Saskaņā ar Ziņojumu Eiropas Komisijai par biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Latvijā zaļā krupja kopējais sugas aizsardzības stāvoklis valstī ir stabils, ir nelabvēlīgs-nepietiekams.
- 6.3.1.6.5. Parastā varde ir visā Latvijā bieži sastopama suga. Parastā varde nav Eiropā un Latvijā īpaši aizsargājam suga. Latvijā sastopamas trīs zaļo varžu sugas – dīķa varde *Pelophylax lessonae*, zaļā varde *P. esculenta* un ezera varde *P. ridibunda*, kas veido grūti atšķiramu sugu kompleksu, savā starpā krustojas un veido jauktas populācijas. Zaļā varde Latvijā sastopama bieži, bet nevienmērīgi. Arī zaļā varde nav Eiropā un Latvijā īpaši aizsargājam suga. Dīķa varde bieži sastopama visā Latvijas teritorijā un nav Eiropā un Latvijā īpaši aizsargājam suga.
- 6.3.1.6.6. Brūnais varžkrupis Latvijā sastopams visā teritorijā, bet nevienmērīgi. Brūnais varžkrupis ir īpaši aizsargājama suga³¹, bet saskaņā ar Noteikumiem Nr. 940, nav iekļauts to sugu sarakstā, kuru aizsardzībai var veidot mikroliegumus. Brūnais varžkrupis ir ierakstīts Latvijas Sarkanās grāmatas 4. kategorijā³². Saskaņā ar Ziņojumu Eiropas Komisijai par biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Latvijā brūnā varžkrupja kopējais sugas aizsardzības stāvoklis valstī ir nelabvēlīgs-nepietiekams, nezināms.
- 6.3.1.6.7. Sila ķirzaka ir īpaši aizsargājama suga³³, sastopama visā Latvijas teritorijā, taču ļoti nevienmērīgi. Saskaņā ar Noteikumiem Nr.940 sila ķirzaka nav iekļauta to sugu sarakstā, kuru aizsardzībai var veidot mikroliegumus, tā ierakstīta Latvijas Sarkanās grāmatas 3. kategorijā. Saskaņā ar Ziņojumu Eiropas Komisijai par biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Latvijā sila ķirzakas kopējais sugas aizsardzības stāvoklis valstī ir stabils, ir nelabvēlīgs-nepietiekams.
- 6.3.1.6.8. Atzinumā konstatēts, ka, veicot derīgo izrakteņu ieguvī, kādu brīdi teritorija kļūst abiniekiem un rāpuļiem nepiemērota, tādejādi jāparedz kompensējošie

²⁹ Saskaņā ar Noteikumiem Nr. 396, suga iekļauta Eiropas Padomes direktīvas 92/43/EEC (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību 4. pielikumā, kā arī Bernes konvencijas (1979. gada 16. septembris) II pielikumā.

³⁰ 3. kategorija - reta suga, suga, kurai nedraud iznīkšana, bet kura sastopama tik nelielā skaitā vai arī pēc platības tik ierobežotās un tik specifiskās vietās, ka var iznīkt; tām nepieciešama īpaša valsts aizsardzība likumdošanas veidā.

³¹ Saskaņā ar Noteikumiem Nr. 396, suga iekļauta Eiropas Padomes direktīvas 92/43/EEC (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību 4. pielikumā, kā arī Bernes konvencijas (1979. gada 16. septembris) II pielikumā.

³² 4. kategorija: maz pazīstama vai nepietiekami izpētīta suga, kurai, iespējams, draud iznīkšana, bet ziņu trūkuma dēļ pagaidām nevar precīzi novērtēt šīs sugas stāvokli; tai nepieciešama papildus izpēte.

³³ Saskaņā ar Noteikumiem Nr. 396, suga iekļauta Eiropas Padomes direktīvas 92/43/EEC (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību 4. pielikumā, kā arī Bernes konvencijas (1979. gada 16. septembris) III pielikumā.

pasākumi vai jāapsver iespējas ietekmes mazināt. Ja pētāmās teritorijas Iecirkņa izstrāde notiks pakāpeniski – pa daļām, sadalot 2 vai 3 zonās, tad pastāv iespēja abinieku un rāpuļu populācijas saglabāt ievērojot virkni pasākumu, kas jāveic izstrādes un rekultivācijas laikā. Tādejādi derīgo izrakteņu ieguve veicama ievērojot specifiskus rāpuļu un abinieku aizsardzības pasākumus. Savukārt neveicot Paredzēto darbību, vai pasākumus rāpuļu un abinieku aizsardzībai, abinieku un rāpuļu populācijas teritorijas aizaugšanas rezultātā pakāpeniski samazināsies un izzudīs. Veicot derīgo izrakteņu ieguvi ar specifiskiem abinieku aizsardzības pasākumiem, darbu gaitā var tikt iznīcināti atsevišķi abinieku eksemplāri dažādās to attīstības stadijās (ikri, kurkuļi, jaunie un pieaugušie dzīvnieki), taču tiks nodrošināti optimāli apstākļi populācijas pastāvēšanai un iespējamam pieaugumam ilgtermiņā.

6.3.1.7. No iepriekš minētā, tostarp DAP 2021. gada 2. jūlija vēstules Nr. 4.9/3835/2021-N un 2021. gada 13. oktobra vēstules Nr. 4.9/5664/2021-N un sertificētu dabas ekspertu atzinumiem, kā arī Ziņojumā novērtētā izriet, ka Paredzētā darbība neradīs būtisku ietekmi uz AAA “*Augšdaugava*” esošo aizsargājamajiem biotopiem, kā arī neradīs būtisku ietekmi uz izpētes teritorijas un tuvākās apkārtnes ornitofaunu, Latvijā īpaši aizsargājamām putnu sugām un AAA “*Augšdaugava*” kvalificējošām sugām. Savukārt derīgo izrakteņu ieguves laikā, kādu brīdi Iecirkņa teritorija kļūst abiniekiem un rāpuļiem nepiemērota, tādejādi Ierosinātājai, realizējot Paredzēto darbību, jāparedz ietekmju mazinošie pasākumi.

6.3.1.8. Tā kā Darbības vieta atrodas *Natura 2000* īpaši aizsargājamā dabas teritorijā - AAA “*Augšdaugava*”, attiecībā uz IVN attiecināms vērtējums, kas veicams atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 “*Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000)*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300) 9. punkta ar apakšpunktiem prasībām. Pārstrādājot Ziņojumu, tika papildināti Augu eksperta un Ornitologa atzinumi, lai tajos iekļautie vērtējumi atbilstu Noteikumu Nr. 300 prasībām, tai skaitā vērtētas iespējamās biotopa vai sugas dzīvotnes platības izmaiņas un attiecības pret biotopa vai sugas dzīvotnes platību *Natura 2000* teritorijā. Pamatojoties uz minētajiem vērtējumiem, Izstrādātāja arī papildināja Ziņojuma 5.8. nodaļu “*Ietekme uz biotopiem un sugām*”. Vienlaikus, vērtējot Ziņojuma 5.16. nodaļu “*Iespējamā ietekme uz Eiropas nozīmes tīklā Natura 2000 iekļauto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju – aizsargājamo ainavu apvidu “Augšdaugava”*”, konstatējams, ka tajā ir apkopots Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz ainavu telpu vērtējums, saskaņā ar Ainavu ekspertu atzinumā konstatēto. Izstrādātāja norāda, ka speciāls atsevišķs novērtējums paredzētās darbības specifiskai ietekmei tieši uz AAA “*Augšdaugava*” papildus visam jau veiktajam nav mērķtiecīgs, jo visas ietekmes uz vidi visos aspektos, kuri nav specifiski AAA “*Augšdaugava*”, ir jau izvērtētas iepriekšējās nodaļās, un tāpat ir izvērtēta arī tieši AAA “*Augšdaugava*” specifiskā aizsargājamā vides vērtība – dabiskā un kultūrvēsturiskā ainava. Biroja ieskatā šajā gadījumā Ierosinātāja Paredzētās darbības ietekmes izvērtējumam piegājusi formāli, jo ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju nav ietvērusi Ziņojuma atsevišķā sadaļā, kā to noteic Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*” 35. punkts -, ja paredzētā darbība var būtiski ietekmēt *Natura 2000* teritoriju, novērtē attiecīgās darbības ietekmi uz šo teritoriju un ziņojumā kā atsevišķu sadaļu ietver ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju novērtējuma ziņojumu (saskaņā ar novērtēšanas kritērijiem un novērtējuma ziņojumā iekļaujamo informāciju, kas noteikta normatīvajos aktos par kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritoriju). Neskatoties uz

to, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju izvērtējums nav pilnībā iekļauts Ziņojuma atsevišķā nodaļā, Ziņojumā tomēr ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju vērtējums kopumā veikts atbilstoši Novērtējuma likumā un saistītajos normatīvajos aktos definētajiem kritērijiem un ir atzīstams par atbilstamu un piemērotu (ņemot vērā konkrētā projekta specifiku).

- 6.3.1.9. Vienlaikus no Ziņojuma izriet, ka Izstrādātāja vides ekspertu rekomendētos / minētos ietekmes mazināšanas risinājumu uzskata par atbilstošiem, tos uzskaitot Ziņojuma 10. nodaļā “*Pasākumi ietekmes uz vidi novēršanai vai samazināšanai un vides kvalitātes monitoringam*”.
- 6.3.1.10. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Birojs nekonstatē Paredzētās darbības realizācijai pilnībā izslēdzošus faktorus pie nosacījuma, ka tiek izvirzīti un ievēroti nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama. Tomēr vienlaikus Novērtējuma likuma 24. panta pirmās daļas 2. punkts noteic, ka Ierosinātāja ir arī atbildīga par Ziņojumā ietvertu risinājumu, tai skaitā tādu, kas paredzēti ietekmes novēršanai un samazināšanai, īstenošanu. Tādēļ Birojs atzīst par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu darbu veikšanai norādīt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība iespējama vai nav pieļaujama:
- a) Iecirkņa izstrāde Darbības vietā nedrīkst negatīvi ietekmēt AAA “*Augšdaugava*” esošās dabas vērtības, tā ekoloģiskās funkcijas un aizsardzības mērķus, attiecīgi jāparedz un jārealizē inženiertehniskie un organizatoriskie pasākumi šīs teritorijas aizsardzībai, konsultējoties ar DAP.
  - b) Koku un krūmu apauguma izciršana veicama ārpus aktīvajam putnu ligzdošanas periodam 1. aprīlis – 15. jūlijs.
  - c) Paredzētās darbības īstenošanas laikā - abinieku, tai skaitā kurkuļu un ikru, pārvietošanā uz piemērotām dzīvotnēm un šo dzīvotņu izveides un labiekārtošanas procesā, kas veicams atbilstošā laika periodā, tiek piesaistīts abinieku eksperts vai cits pietiekami kvalificēts speciālists ar atbilstošām zināšanām un pieredzi, lai novērstu iespējamu abinieku bojāeju neatbilstošas transportēšanas vai nepiemērotu dzīvotņu izvēles rezultātā.
  - d) Iecirkņa izstrāde veicama pakāpeniski – pa daļām, tādejādi radot iespēju saglabāt abinieku un rāpuļu populācijas.
  - e) Teritorijas rekultivācijas plāns un piemērotākie risinājumi, tai skaitā ietekmes uz abinieku populāciju mazināšanas pasākumi, iestrādājami derīgo izrakteņu ieguves projektā.
  - f) Derīgo izrakteņu ieguves noslēgumā ūdenstilpēs veidot dažāda izmēra saliņas, kas var būt piemērotas īpaši aizsargājamo putnu ligzdošanai.
  - g) Renaturalizācijas procesā - piesaistīt abinieku un rāpuļu ekspertu un, ieteicams - arī putnu ekspertu, detalizētāka renaturalizācijas projekta izstrādē, lai izveidotais mazāko (seklāko) ūdenstilpju komplekss atbilstu reto abinieku sugu vajadzībām; neappludinātās vietas būtu piemērotas dzīvotnes stepes čipstei, sila cīrulim, brūnajai čakstei, ja iespējams – atbilstu arī sila ķirzakas dzīvotnes prasībām (piemēram, abinieku un rāpuļu eksperta atzinumā minētās “*sausās, lakstaugiem klātās platības*”).
  - h) Gan izstrādājot, gan rekultivējot karjeru, tā nogāzes nepieciešams veidot tā, lai grunts noturība tajās būtu pietiekama un neveidotos noslīdeņi vai

nobiras. Nepieciešamības gadījumā jānodrošina izskalojumu un erozijas kanālu likvidēšana karjera izstrādes laikā. Rekultivējot karjeru, jāparedz pasākumi nelabvēlīgo apstākļu veidošanās mazināšanai, piemēram, veidojot noturīgu veģetāciju, kur atbilstoši konkrētos risinājumus salāgojot ar bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanai paredzētajiem risinājumiem.

- i) Nav pieļaujama Iecirkņa neizmantojamo platību stihiska aizaugšana, tādējādi radot piemērotus ligzdošanas apstākļus Latvijā īpaši aizsargājamām putnu sugām.

6.3.2. Ar Paredzēto darbību saistītās vizuālās pārmaiņas, to ietekme uz ainavu:

6.3.2.1. Saskaņā ar Teritorijas plānojuma grafisko daļu “*Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana Tabores pagasts*” Darbības vietas teritorija atrodas *Ainaviski vērtīgā teritorijā* (TIN5). TIAN nosaka, ka, *veicot derīgo izrakteņu ieguvī aizsargājamo ainavu apvidū, jāatstāj meža joslu gar ieguves teritorijas robežu un paredzēt pakāpenisko izstrādājamās teritorijas rekultivāciju, lai mazinātu darbības ietekmi uz vietas ainaviskumu*³⁴. Lai vērtētu Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz minēto teritoriju, Ziņojuma izstrādes laikā piesaistīti ainavu eksperti³⁵, kuri sagatavojuši kopēju atzinumu (Ziņojuma VI pielikums). Saskaņā ar atzinumu:

6.3.2.1.1. Darbības vieta atrodas AAA “*Augšdaugava*”, vēsturiskā smilts-grants un smilts atradņu teritorijā, kurā ieguves darbi uzsākti pirms vairāk nekā 50 gadiem, līdz ar to šī Daugavas loka ainavā jau vēsturiski ir pastāvējuši tādi ainavu elementi kā atklātās derīgo izrakteņu ieguves vietas. Pēc fizioģeogrāfiskā iedalījuma plānotā ieguves darbu teritorija atrodas Augšzemes augstienes Skrudalienes pauguraines ziemeļu un Augšdaugavas pazeminājuma austrumu daļā. Ievērojot, ka apkārtnes reljefs ir relatīvi saposmots un plānotā ieguves vieta atrodas reljefā zemāk par Daugavas labajā krastā esošo apbūvi, kā arī pateicoties plašajiem meža zemju masīviem, paredzētās darbības vietas apkārtnē nav raksturīga ļoti laba ainavu pārskatāmība, bet no atsevišķiem skatu punktiem reljefa paaugstinājumos tā var būt ļoti pārskatāma atsevišķos virzienos, un plānotā ieguves vieta iekļaujas atsevišķos panorāmas tipa skatos. Savukārt pēc Latvijas ainavu rajonēšanas iedalījuma Darbības vieta ietilpst Daugavzemes ainavzemē Krāslavas-Naujenes Daugavas meandru apvidū. Paredzētās darbības teritorija ietilpst nacionāla mēroga augstvērtīgā ainavu telpā, kuras aizsardzībai 1990. gadā tika nodibināts AAA “*Augšdaugava*”, lai saglabātu izcilas kultūrainaviskās un dabiskās vērtības Daugavas ielejā un tās apkārtnē.

6.3.2.1.2. Kopumā apkārtnes (ietekmētā Daugavas loka) ainavu struktūrā Darbības vieta nav vērtējama kā ekoloģiski nozīmīga, jo tajā lielākoties ietilpst antropogēni ietekmēti un pārveidoti ainavu elementi, ko no D ieskauj mazāk pārveidotas meža zemes, par ko liecina arī Augu eksperta atzinums. Ja Darbības vietu no tālo skatu vietām un arī lielāko daļu tuvo skatu vietu neaizsegtu dažāda vecuma mežaudzes, tā būtu labāk pārredzama un ar lielāku ietekmi esošajā teritorijas ainavas vizuālajā struktūrā. Kultūrvēsturiski nozīmīgas ainavas Darbības vietas teritorijā nav sastopamas, kā arī plānotajā un pieguļošajā teritorijā neatrodas būtiski kultūrvēsturiskie objekti, izņemot atsevišķus objektus, kas iezīmē teritorijas vēsturiskās vietas, piemēram *Dinaburgas pilskalns* un *Hoftenbergas parks un muižas drupas* pretējā Daugavas krastā.

³⁴ TIAN 393. punkts.

³⁵ *Mg.env.sc.* Valdis Līkoste un *Ph.D.* Zanda Krūkle.

6.3.2.1.3. Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas palielināšanās par 6,93 ha plānotajā ieguves vietā, kas faktiski ir noslēgta no biežāk izmantotajiem ainavu skatu punktiem, neradīs nozīmīgas ietekmes uz ainavas vizuālajām vērtībām, jo Paredzētā darbība neparedz veidot objektus, kas būtu redzami no plašām teritorijām, un neveido izteiktas objektu dominantes. Tā kā derīgo izrakteņu ieguvī ir paredzēts paplašināt atvērtās teritorijās – lauksaimniecības zemēs –, šajā teritorijā nemainīsies atklāto ainavas elementu veidu īpatsvars, lai gan tas iegūs nevēlamas reljefa formas. Kopumā vietas ainavu struktūrelementi būtiski nemainīsies, jo paredzamā darbības vieta nav redzama no ceļiem un citiem skatu punktiem. Ieguves darbu teritorijā neatrodas kultūras pieminekļi vai nozīmīgas kultūrainavas, un derīgo izrakteņu ieguve šajā teritorijā neradīs tiešu un būtisku ietekmi uz vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajām vērtībām. Teritorijas plānojumā Darbības vietas teritorijā nav noteikti izslēdzoši kritēriji ieguves darbu veikšanai no ainaviskā aspekta.

6.3.2.2. Novērtējis Ziņojumā ietverto informāciju un tam pievienotos ainavu ekspertu atzinumu, Birojs secina, ka Paredzētā darbība radīs ietekmi uz ainavu. Viena laikus netiek identificēti pilnībā izslēdzošie apstākļi, kas Paredzētās darbības realizāciju aizliegtu. Savukārt teritorijas rekultivācijas projekts ir neatņemama derīgo izrakteņu ieguves projekta sastāvdaļa un Ierosinātājas pienākums ir iespējami līdzsvarot un mazināt izmainītās ainavas negatīvos aspektus.

6.3.2.3. **Birojs ņem vērā, ka normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistoša. Tādēļ Birojs uzskata, ka Paredzētās darbības īstenošanai saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu nav norādāmi citi papildus nosacījumi, ar kādiem tā īstenojama vai nav pieļaujama.**

6.3.3. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas:

6.3.3.1. Ņemot vērā to, ka Darbības vietā materiāla apjoms, kas iegūļ zem gruntsūdens līmeņa ir tikai ~ 18,7 % no kopējā Darbības vietā aprēķinātā smilts un smilts-grants krājumu apjoma, kā arī to, ka Paredzētā darbība (neatkarīgi no ieguves apjoma risinājuma) neparedz gruntsūdens līmeņa pazemināšanu Iecirknī, to atsūknējot vai ar grāvjiem drenējot un novadot uz tuvējām ūdenstecēm, ar Paredzētās darbības īstenošanu netiek prognozētas nozīmīgas hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas.

6.3.3.2. Iespējamā ietekme saistīta ar to, ka tiks pārveidots esošais reljefs arī zem gruntsūdens līmeņa. Lai gan nav paredzēta mākslīga tā pazemināšana un novadišana ārpus Paredzētās darbības teritorijas, arī šādas darbības lokāli rada pārmaiņas, jo ūdens uzkrāsies vienā vai vairākās ūdenskrātuvēs, tiks paātrināta horizontālā ūdens apmaiņa jaunās ūdenskrātuves apkārtnē, izlīdzinot gruntsūdeņu līmeni ar ūdens līmeni karjera ūdenskrātuvēs (veidosies lokāla depresijas piltuve).

6.3.3.3. Ziņojumā hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu novērtējumu³⁶ ir izstrādājis *Dr.geol. Ivans Semjonovs*, balstoties uz SIA “*EKO-PĒTNIEKS*” 2016. gadā veikto Iecirkņa atkārtoto ģeoloģisko papildizpēti³⁷. Papildizpētē iekļautais teritorijas plāns un ģeoloģiskie griezumī pievienoti Ziņojuma II pielikumā. Pamatojoties uz izpētes laikā konstatēto -, ka ūdens līmenis ir

³⁶ Ziņojuma 5.3. nodaļa.

³⁷ “Pārskats par smilts-grants un smilts atradnes „Elerne” zemes īpašumu „Griguliņi” un „Kaupišķi -5” ģeoloģiskās papildizpētes darbiem, pārrēķinātiem sākotnējiem un aprēķinātiem atlikušajiem derīgo izrakteņu krājumiem, SIA „EKO Pētnieks”, Daugavpils, 2017”.

bezspiediena, nav sagaidāms, ka ieguves darbi radīs ietekmi uz apkārtējās teritorijas hidroloģisko režīmu un sagaidāms, ka reālais pazemes ūdens līmenis būs līdzīgs izpētes laikā fiksētajam, jo tā mērījumi izpētes laikā veikti dažādos gada periodos jau kopš 1961. gada³⁸ -, līdztekus aizvien plašākajiem ieguves apjomiem apkaimē gan pazemes urbumos, gan mākslīgi izveidojušajās ūdenstilpēs karjeros, un visā šajā 60 gadu ilgajā saimnieciskās darbības periodā gruntsūdeņu un no tiem infiltrējušos karjeru līmeņu izmaiņu tendences nav novērotas, pat ne lokāli atsevišķos karjeros. Tādejādi, pamatojoties uz ilggadējiem mērījumi, kas veikti Atradnes teritorijā, kā arī to, ka veicot derīgo izrakteņu ieguvi, nav paredzēta gruntsūdens līmeņa pazemināšana. Ziņojumā konstatēts, ka, realizējot Paredzēto darbību, nepastāv hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu riski.

- 6.3.3.4. Īstenojot Paredzēto darbību, pakāpeniski veidosies ūdenskrātuve, kurā sagaidāma arī dabisko vielu (māla un putekļu daļiņu) uzduļķojuma veidošanās no materiāla ieguves ar ekskavatoru. Tomēr Paredzētās darbības risinājumi neparedz ūdens novadīšanu ārpus Iecirkņa teritorijas, attiecīgi nav sagaidāma iespējama ietekmes izplatīšanās blakus teritorijās (uzduļķojums izgulsnēsies uz vietas). Iegūtā materiāla skalošanas vajadzībām tiks izmantota īpašumā “*Osīši*” izvietotajā smilts-grants un smilts apstrādes līnija, kurā tiek izmantots ūdens, kas tiek iegūts no blakus esošā, speciāli šādām vajadzībām izveidotā ūdenskrātuvē (dīķī), kurā tiek novadīts arī inerto materiālu mazgāšanā izmantotais ūdens. Dīķa konfigurācija izveidota tā, lai ar māla daļiņām piesātinātais ūdens no grants mazgāšanas procesa, izejot cauri visai dīķa platībai attīrītos un varētu tikt izmantots atkārtoti (recirkulēts). Izņemtie māliežu nogulumu no dīķiem tiek izmantoti atradnes “*Osīši*” rekultivācijā, nogāžu izveidei. Dīķi nav savienoti ar dabiskajiem ūdensobjektiem un barojas tikai no gruntsūdeņiem un nokrišņiem.
- 6.3.3.5. Tā kā Darbības vieta daļēji atrodas Daugavas upes aizsargjoslā, un atrodas Daugavas upes applūstošās teritorijas pierobežā, veicot Iecirkņa rietumu daļas izstrādi un rekultivāciju, paredzēts izveidot nogāzi - valni, kas nodrošinās, ka pārējā Iecirkņa daļā neieplūdis Daugavas ūdens, kas varētu traucēt Iecirkņa A daļas izstrādi. Vienlaikus norādīts, ka ieguves darbi nav plānoti palu laikā, līdz ar to izslēdzot iespējas, ka palu laikā ceļoties Daugavas upes līmenim no ieguves tehnikas virszemes ūdeņos varētu nonākt naftas produkti vai cits piesārņojums. Līdz ar to nav sagaidāms, ka, realizējot Paredzēto darbību, varētu tikt ietekmēta apkārtnes teritorijā esošo ūdensobjektu kvalitāte.
- 6.3.3.6. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, kā arī Ziņojumā novērtēto, Birojs atzīst, ka Ziņojumā prognozētais ietekmes apjoms nenorāda uz to, ka būtu pamats aprobežot kādu no Ierosinātās aplūkotajām apjoma alternatīvām (noteikt, ka ieguve būtu pieļaujama tikai līdz gruntsūdens līmenim). Konstatējams, ka ieguves zem gruntsūdens līmeņa ietekme būs lokāla, tā būtiski neizmainīs un nepalielinās to ietekmi, kas Paredzētajai darbībai prognozējama situācijā, ja derīgā izrakteņa materiāls tiktu izņemts tikai virs gruntsūdens līmeņa. Vienlaikus Birojs norāda, ka Ziņojumā (tostarp Ziņojuma nodaļās 2.8., 4. “*Paredzētās darbības alternatīvas*”, 9. “*Alternatīvu salīdzinājums un izvērtējums*”) iztrūkst vērtējuma tādā detalizācijā un ar pētījuma metožu piemēriem, lai varētu uzskatīt, ka Paredzētās darbības alternatīvas ir ne tikai apskatītas un apsvērtas, bet arī novērtētas līdzvērtīgi. Var piekrist Izstrādātājam, ka atšķirības starp Ziņojumā ietvertajām alternatīvām (materiāla apjoms, kas atrodas zem ūdens līmeņa), ir tik niecīgas, ka sagaidāmās ietekmes būtiski neatšķirsies (radīs tikai īslaicīgas pārejošas ietekmes tikai atradnes robežās bez paliekoša ietekmes uz grunts un virszemes ūdeņu līmeni), tādēļ

³⁸ Ziņojuma 2.3. nodaļa.

konkrētajā gadījumā prasības uzturēšana par alternatīvu atbilstīgu novērtējumu (Ziņojuma atkārtotu papildināšanu) nebūtu lietderīga un samērīga. Tai pat laikā, – lai gan Ziņojumā atspoguļotās alternatīvas atbilstoši Novērtējuma likumā un saistītajos normatīvajos aktos definētajiem kritērijiem atzīstamas par iespējamām un piemērotām (ņemot vērā konkrētā projekta specifiku³⁹), Biroja ieskatā, šajā gadījumā Ierosinātāja alternatīvu salīdzinājumam un izvērtējumam piegājusi formāli, lai pamatotu Paredzētās darbības risinājumu.

- 6.3.3.7. Vērtējot vaļņa ierīkošanu Iecirkņa R daļā tā izstrādes un rekultivācijas laikā, lai Iecirknis tiktu norobežots no Daugavas palu ūdeņiem, tā var radīt izslēdzošus faktorus Paredzētās darbības realizācijai, ko nosaka Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktie aprobežojumi attiecībā uz applūstošo teritoriju uzbēršanu un aizsargdambju ierīkošanu. Tādējādi rastos pretruna ar virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu un tajā ietilpstošo applūstošo teritoriju uzdevumu, kas noteiktas Aizsargjoslu likumā – samazināt piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, ierobežotu saimniecisko darbību applūstošajās teritorijās, kā arī saglabātu apvidum raksturīgo ainavu⁴⁰. Vienlaikus no Ziņojuma iekļautās informācijas izriet, ka vaļņa ierīkošana paredzēta, lai neradītu jaunu applūstošo teritoriju, nevis, lai esošu applūstošu teritoriju padarītu par neapplūstošu.
- 6.3.3.8. Vērtējot paredzētos ieguves apjomus⁴¹ secināms, ka tas nepārsniegs Iecirknī akceptēto N kategorijas derīgo izrakteņu apjomu (580,72 tūkst.m³). Tādējādi, paredzot derīgo izrakteņu apjoma palielinājumu līdz Iecirknī kopējam akceptētajam derīgo izrakteņu apjomam, izmaiņas Paredzētajā darbībā vērtējamās Novērtējuma likuma ietvarā. Papildus minētajam Birojs secina, ka līdzvērtīgi Novērtējuma likuma ietvarā vērtējamās iespējamās izmaiņas derīgo izrakteņu ieguves apjomā gada griezumā. No Ziņojuma izriet, ka ieguves darbus Iecirknī paredzēts veikt ieguves limitā norādītajā periodā līdz 2033. gada 31. martam⁴², savukārt vērtējot Ierosinātājas plānotos / pieņemtus ieguves termiņus, kas, veicot atbilstošu aprēķinu⁴³, sastāda apmēram 11 gadus un 4 mēnešus no šī atzinuma izdošanas brīža, secināms, ka Ierosinātāja neiekļausies iecerētajos ieguves termiņos. Kā pamatojums minams tas, ka nepieciešami vismaz 14 gadi, lai ik gadu izstrādājot derīgos izrakteņu 40 000 m³ apjomā, kopā izstrādātu 580,72 tūkst.m³ derīgo izrakteņu.
- 6.3.3.9. Lemjot par nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā Aizsargjoslu likuma ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājam saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Ievērojot minēto, kā arī vadoties no Ziņojumā novērtētā, **Birojs atzīst, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu ir pamatoti noteikt šādus nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:**
- a) **Paredzētās darbības realizācijas gaitā, tostarp veicot derīgā materiāla ieguvi ar ekskavatoru, tai skaitā arī zem gruntsūdens līmeņa, jānodrošina piemēroti**

³⁹ Novērtējuma likuma 5. panta 1. punkta d) apakšpunkts, Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 2. pielikuma 4. punkts.

⁴⁰ Aizsargjoslu likuma 7. panta pirmā daļa.

⁴¹ Saskaņā ar Ziņojuma 2.5. nodaļu kopējais iegūstamais krājums virs gruntsūdens līmeņa ir 472,35 tūkst.m³ (81,3 %), zem – 108,37 tūkst.m³ (18,7 %).

⁴² Saskaņā ar Ziņojuma I-2 pielikumu limits noteikts līdz 2033. gada 31. martam.

⁴³ 2023. gada 31. marts – 2021. gada 9. novembris = ~ 11 gadi un 4 mēn.

darba drošības pasākumi, iekļaujot tos karjera izstrādes projektā. Jānodrošina darbinieku instruktāža par paredzētajiem darba drošības pasākumiem un to ievērošana.

- b) Jāparedz un jārealizē pasākumi, lai Paredzētās darbības rezultātā nepieļautu naftas produktu un citu piesārņojošo vielu nokļuvi gruntī, virszemes un pazemes ūdeņos.
- c) Darbības vietā veidojamo ūdenskrātuvi nav pieļaujams savienot ar meliorācijas grāvjiem vai Daugavu.
- d) Norobežojošais valnis Iecirkņa R daļā ierīkojams, neskarot Daugavas upes applūstošās teritorijas saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 37. pantā noteikto attiecībā uz teritoriju uzbēršanu un aizsargdambju ierīkošanu.
- e) Ja Paredzētās darbības plānošanas vai realizācijas gaitā tiek noteikti citi ieguves, apjoma, laika u.c. risinājumi, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un pie nepieciešamības – ietekmes sākotnējais izvērtējums Novērtējuma likuma paredzētajā kārtībā. Šis nosacījums attiecināms arī uz citiem Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes aspektiem (t.i. ne tikai saistībā ar hidroloģiju un hidroģeoloģiju).

6.3.4. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas:

6.3.4.1. IVN ietvaros veikta Paredzētās darbības un ar tās nodrošināšanu saistīto darbību iespējamo ietekmju radīto gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana un veikts sagaidāmās ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums. Prognozējamo emisiju apjoms definētajiem emisiju avotiem novērtēts, ņemot vērā to raksturojumu (raksturīgie emisiju faktori, Darbības vietas raksturs un Paredzēto darbību raksturojošie faktori – tehnikas vienību skaits, darbības ilgums, ieguves, pārstrādes, uzglabāšanas un izvešanas apjomi, ceļu garums u.c.). Prognozējot sagaidāmās gaisa kvalitātes izmaiņas, ņemta vērā arī esošo darbību (Atradnes iecirkņu laukumos “*Osīši*” un “*Mežvidi-4*”) radītā ietekme uz gaisa kvalitāti, novērtējumā izmantojot tādus pašus raksturlielums, kā vērtējot Paredzēto darbību.

6.3.4.2. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju, īstenojot Paredzēto darbību, galvenie identificētie tehnoloģiskie procesi, kurus veicot tiks radītas gaisu piesārņojošo vielu emisijas, ir derīgā materiāla ieguve ar ekskavācijas metodi un iekraušana tā tālākai transportēšanai uz tehnoloģisko laukumu (īpašumā “*Osīši*”), iegūtā materiāla apstrāde (sijāšana, drupināšana) tehnoloģiskajā laukumā, materiāla uzglabāšana krautnēs, materiāla transportēšana pa karjera iekšējiem ceļiem un izvešana pa vietējas nozīmes ceļiem. No gaisa kvalitātes novērtējumā sniegtās informācijas⁴⁴ izriet, ka Paredzētā darbība tiks nodrošināta izmantojot sekojošas tehnikas vienības (jaudas diapazons no 130 – 450 kW) – 1 ekskavatoru, 2 frontālos iekrāvējus, 1 sijāšanas iekārtu ar mazgāšanas funkciju, 1 drupinātāju, 1 kravas automašīnu ar 10 m³ ietilpību iekšējam pārvadājumam (ne vecāku par 2010. gadu). Iegūtā materiāla apstrāde un uzglabāšana paredzēta tehnoloģiskajā laukumā īpašumā “*Osīši*”, kur savu saimniecisko darbību jau veic Ierosinātāja. Gatavā materiāla transportēšanas nodrošināšanai tiks izmantotas smagās kravas automašīnas ar ietilpību 15 m³ (24 t).

6.3.4.3. Gaisa kvalitātes novērtējumu IVN ietvaros sagatavojusi SIA “*AMECO vide*” (reģ. Nr. 40103842264), fona jeb esošās situācijas novērtējumā ņemot vērā

⁴⁴ Ziņojuma III pielikums, 1.1.7. tabula.

LVĢMC sagatavoto informāciju par gaisa piesārņojumu līmeni Darbības vietas apkārtnē (Daugavpils novērojumu stacijas novērojumu dati par laika periodu no 2015. – 2019. gadam) un aprēķinu ceļā iegūtās gaisu piesārņojošo vielu emisijas no blakus esošo Atradnes iecirkņos (iecirķņu laukumos “*Osiši*” un “*Mežvidi-4*”⁴⁵) esošās darbības, pieņemot, ka līdzšinējā intensitāte (attiecīgi 80 000 t un 224 000 t gadā) saglabāsies arī Paredzētās darbības īstenošanas periodā.

- 6.3.4.4. Novērtējuma nolūkiem izdarīti pieņēmumi par sagaidāmo ieguves un ar to saistīto procesu intensitāti gada griezumā un aktīvāko ieguves periodu laikā no aprīļa līdz oktobrim. Novērtējumā pieņemts, ka materiāla ieguve, apstrāde, uzglabāšana un transportēšana gada griezumā atšķirīgā intensitātē var notikt visu gadu, ieguve un apstrāde netiek plānota periodā no decembra līdz martam (ieskaitot), kad atkarībā no pieprasījuma iespējama gatavā materiāla izvešana⁴⁶. Proti, tiek pieņemts, ka ieguves vietā procesi gada griezumā var notikt nepārtraukti, ~ 170 dienas gadā (darba dienās), tajā skaitā minētajā periodā var notikt derīgā materiāla izvešana. Aprēķinos pieņemts, ka karjera izstrāde plānota pēc iespējas tuvāk normālam darba laikam no plkst. 8:00 līdz plkst. 18:00. No Ziņojumā sniegtās informācijas izriet, ka sijātāju ar mazgāšanas funkciju paredzēts izmantot 8 mēnešus un 255 h gadā, bet drupinātāju – 43 h gadā, savukārt buldozera, ekskavatora un frontālo iekrāvēju darba laika fonds novērtēts kā 355 h gadā.
- 6.3.4.5. Atbilstoši gaisa kvalitātes novērtējumā sniegtajai informācijai aprēķinos pieņemts, ka gadā tiek iegūts un realizēts maksimālais smilts un smilts-grants ieguves apjoms gadā – 40 000 m³ jeb 64 000 t, tomēr tas var būt arī mazāks, jo būs atkarīgs no pieprasījuma. Gada laikā ieguve tiek plānota vidēji 0,8482 ha lielā platībā⁴⁷, atbilstoši kurai aprēķināts arī noņemamās virskārtas apjoms – 25 000 t. Iegūtā derīgā materiāla apstrāde un uzglabāšana tiks veikta tehnoloģiskajā laukumā blakus iecirknī īpašumā “*Osiši*”, kurā plānots izmantot vienu frontālo iekrāvēju, kā arī drupinātāju un šķirošanas sijāšanas-mazgāšanas iekārtu. Iegūtais materiāls tiks uzglabāts pagaidu krautnēs - vienlaicīgi uzglabājama daudzums nepārsniegs 18 000 t un aprēķinos pieņemts, ka krautņu kopējais laukums ir 2 ha.
- 6.3.4.6. Prognozējot transportēšanas radīto ietekmi uz gaisa kvalitāti, ņemta vērā kravas automašīnu pārvietošanās no ieguves vietas līdz tehnoloģiskajam laukumam (kopā 4 000 reisi) un iegūtā materiāla izvešana (2 667 reisi). No gaisa kvalitātes novērtējumā sniegtās informācijas secināms, ka, raksturojot gatavā materiāla izvešanu, ņemtas vērā emisijas no karjera pievedceļiem ar grunts segumu, kā arī produkcijas transportēšanas maršruta ceļa posmam ar grants segumu un kopējo garumu 2,2 km (Autoceļa “*Kaupišķi-karjers*” (92-10) posms līdz krustojumam ar V673). Autoceļš V673, kuram pieslēdzas lokālais izvešanas ceļš, ir klāts ar asfaltu, tādējādi putekļu emisija no ceļa virsmas nav sagaidāma, dzinēja radītās emisijas šajā ceļa posmā nav vērtētas.
- 6.3.4.7. Saskaņā ar gaisa kvalitātes novērtējumā sniegto informāciju, daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} emisijas aprēķinātas no darbībām, kas saistītas ar derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes procesiem, iegūtā materiāla pagaidu uzglabāšanu, pārkraušanu un transportēšanu, savukārt no derīgo izrakteņu ieguvē un pārstrādē izmantojamās tehnikas un autotransporta aprēķinātas oglekļa oksīdu, slāpekļa oksīdu, sēra dioksīda, gaistošo organisko savienojumu, daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} emisijas.

⁴⁵ Ziņojuma 5.6. nodaļa “Informācija par derīgo izrakteņu ieguvi šajos laukumos ir pieejama LVĢMC uzturētajā datu bāzē (jaunākā informācija ir par 2018.gadu). Gaisa kvalitātes novērtējumā netiek ņemts vērā piesārņojums par tiem smilts un smilts-grants laukumiem, kuros ieguve tiek veikta, taču par to netiek ziņots LVĢMC”.

⁴⁶ Ziņojuma III-4.pielikums, datne – “*dinamika*”.

⁴⁷ Ziņojuma 1.1.17. tabula, 60. l.p.

Transportēšanas novērtējumā daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} emisijas aprēķinātas situācijai, kad tie netiek laistīti. Papildus aprēķinātas gaistošo organisko savienojumu emisijas no karjera tehnikas uzpildes ar dīzeļdegvielu (līdz 100 m³ gadā).

- 6.3.4.8. Piesārņojošo vielu izkliedes novērtēšanai izmantota datorprogramma “*AERMOD*” (bezermiņa licences Nr. AER0006195). Programmas izmantošana ir saskaņota ar Valsts vides dienestu. Aprēķinos ņemtas vērā vietējā reljefa īpatnības, kā arī dati par emisijas avotu fizikālajiem parametriem, emisiju apjomiem un avotu darbības dinamiku, kā arī meteoroloģiskie rādītāji (Daugavpils novērojumu stacijas ilggadīgo novērojumu dati par laika periodu no 2015. līdz 2019. gadam). Gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana veikta pie relatīvā augstuma atzīmes 2 m, modelēšanā izmantotais aprēķina solis – 50 m.
- 6.3.4.9. Maksimālā summārā piesārņojuma koncentrācija noteikta ārpus darba vides – teritorijā, kas iedzīvotājiem ir brīvi pieejama un nav autoceļa brauktuve. Piesardzības nolūkos arī šīs teritorijas Izstrādātāja ir definējusi par tādām, kurās vērtē atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem. Vērtējot modelēto esošo gaisa piesārņojumu jeb fonu pirms Paredzētās darbības uzsākšanas, Izstrādātāja norādījusi, ka LVĢMC sniegtajos datos nav iekļauta informācija par piesārņojumu, ko rada smilts un smilts – grants ieguve, apstrāde un transportēšana blakus esošajos smilts un smilts – grants ieguves atradņu laukumos. Šis piesārņojums ir aprēķināts un modelēts atsevišķi un summēts kopā ar Paredzētās darbības radīto piesārņojumu.
- 6.3.4.10. Novērtējot iegūtos piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultātus attiecībā pret Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 1290) ietvertajiem gaisa kvalitātes robežlielumiem, secināms, ka Paredzētās darbības ietekmes zonā ārpus darba vides, tajā skaitā Darbības vietai tuvāko dzīvojamo māju teritorijās, to pārsniegumi netiek prognozēti nevienai no piesārņojošām vielām. Ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku – smilts un smilts – grants ieguvi atklātā karjerā, un iegūtā materiāla apstrādi, Paredzētās darbības rezultātā vienas no būtiskākajām ietekmēm uz gaisa kvalitāti būtu putekļu daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} emisijas. Maksimālā summārā vērtība ārpus Darbības vietas un tehnoloģiskā laukuma putekļu daļiņu PM₁₀ diennakts koncentrācijai prognozēta augsta – 80,1 % (40,04 µg/m³) no normatīva (uz D no tehnoloģiskā laukuma), bet gada vidējā PM₁₀ koncentrācija – 74,6 % (29,83 µg/m³) no normatīva (uz R no tehnoloģiskā laukuma), savukārt daļiņu PM_{2,5} gada vidējā koncentrācija tiek prognozēta līdz 60,1 % (12,01 µg/m³) no normatīva (uz R no tehnoloģiskā laukuma). Salīdzinoši augsta maksimālā summārā vērtība attiecībā pret normatīvu prognozēta arī slāpekļa dioksīda stundas koncentrācijai, proti, 41,6 % (83,28 µg/m³) no normatīva, kas saistīta ar materiāla ieguves darbos, kā arī transportēšanā izmanto ar dīzeļdegvielu darbināmo tehnikas vienību radītajām izplūdes gāzēm. Citām gaisu piesārņojošajām vielām piesārņojuma koncentrācijas novērtētas vērā ņemami mazākas (Ziņojuma III pielikuma 3.2. tabula).
- 6.3.4.11. Darbības vietai tuvākā dzīvojamā apbūve atrodas ~ 0,9 km attālumā no ieguves vietas un ~ 1 km no plānotā tehnoloģiskā laukuma, Daugavas labajā krastā. Summārā piesārņojuma izkliedes dati (III – 2 pielikuma C pielikuma summārās izkliedes kartes), ka nozīmīgākā piesārņojošā viela – daļiņas PM₁₀ šajās dzīvojamās apbūves teritorijās nepārsniegs 16 µg/m³ diennakts noteikšanas periodam un 16 µg/m³ gada noteikšanas periodam (robežlielumi attiecīgi ir 50 µg/m³ un 40 µg/m³). Savukārt derīgo izrakteņu izvešanai paredzētā Autoceļa “*Kaupišķi-karjers*” (92-10) ar granstsegumu tuvumā līdz krustojumam ar Autoceļu V673 dzīvojamā apbūve neatrodas. Kopumā Ziņojumā secināts, ka Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti nebūs būtiska, tajā skaitā Paredzētās darbības gaitā radītās

putekļu emisijas būs iespējams mazināt, jo ilgstoša sausuma periodā paredzēta tehnoloģiskā laukuma, piebraucamā ceļa un karjera iekšējo ceļu mitrināšana. Tādēļ netiek prognozēts, ka piesārņojuma koncentrācijas ārpus Paredzētās darbības teritorijas pārsniegs normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības, līdz ar to nav sagaidāma būtiska negatīva ietekme uz gaisa kvalitāti, tostarp transportēšanas maršruta apkārtnē esošo dzīvojamo māju teritorijās, derīgā materiāla ieguves un transportēšanas aspektā.

- 6.3.4.12. Vienlaikus Birojs atzīmē, ka faktiskais gaisa piesārņojums galvenokārt būs atkarīgs no iegūstamā un pārstrādājamā materiāla apjoma, kas savukārt būs atkarīgs no derīgo izrakteņu pieprasījuma, kā arī no nelabvēlīgiem apstākļiem, īpaši ilgstoša sausuma periodā, kas var veidoties materiāla ieguvī un apstrādi veicot tieši Iecirkņa ZA zonā, tuvāk tehnoloģiskajam laukumam, kurā izvietotas krautnes. Tādēļ, lai arī gaisa kvalitātes novērtējumā secināts, ka pasākumi gaisa piesārņojošo vielu emisiju samazināšanai nav nepieciešami, sagaidāmā ietekme uz gaisa kvalitāti nav maznozīmīga, jo ārpus darba vides maksimālās summārās piesārņojuma koncentrācijas prognozētas tuvu normatīvam. No Ziņojuma 10. nodaļā sniegtās informācijas izriet, ka, lai samazinātu putekļu emisijas gaisā, Ierosinātāja nepieciešamības gadījumā ir paredzējusi mitrināšanas pasākumus, tāpat no Ziņojumā sniegtās informācijas izriet, ka ap Paredzētās darbības teritoriju tiks veidoti karjera vaļņi no noņemtās augsnes virskārtas un segkārtas materiāla, veidojot 3-5 m augstas krautnes, tādējādi kopumā mazinot putekļu emisijas ārpus ieguves teritorijas.
- 6.3.4.13. Birojs secina, ka, veicot emisijas gaisā aprēķinus un to izkliedes modelēšanu, alternatīvu novērtējums nav veikts vienlīdz detālā pakāpē, proti – trūkst novērtējuma ieguvei zem gruntsūdens līmeņa ar divreizējās pārkraušanas metodi, – izsmelto materiālu vispirms novietojot pagaidu kaudzē ūdens notecināšanai un nožūšanai, un pēc tam kraujot automašīnās ar vai bez skalošanas pirms tam (Ziņojuma 2.8. nodaļa).
- 6.3.4.14. Ziņojumā novērtēta arī Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti nelabvēlīgos meteoroloģiskos apstākļos. Noteiktas maksimālās piesārņojošo vielu stundas koncentrācijas, un, ņemot vērā Daugavpils novērojumu stacijas datus, noteikti meteoroloģiskie parametri, pie kādiem varētu tikt sasniegtas augstākās piesārņojošo vielu vērtības. Iegūtie rezultāti⁴⁸ parāda, ka augstākās piesārņojošo vielu vērtības tiek sasniegtas pie sekojošiem apstākļiem – vēja virziens – 97⁰ (A vējš), vēja ātrums – 0,4 m/s un gaisa temperatūra 10,9 °C. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto vērtējumu aprēķinātās maksimālās paaugstinātās piesārņojošo vielu koncentrācijas nelabvēlīgos meteoroloģiskajos apstākļos būs konstatējamās tiešā piesārņojošo vielu emisijas avotu tuvumā, izstrādes teritorijā. Šādu nelabvēlīgu meteoroloģisko apstākļu kopumu raksturo lēns vējš (daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} gadījumā – arī ilgstošs sausums), kā arī inversija atmosfērā, kad siltāki gaisa slāņi nostājušies virs aukstākajiem, rezultātā tiek ierobežota piesārņojuma izkliede. Parasti inversija tiek novērota aukstajā periodā, kad derīgo izrakteņu ieguve / apstrāde notiek minimālā apjomā. Aprēķināts, ka paaugstinātās piesārņojošo vielu stundas koncentrācijas atkārtotāšanās varbūtība ir ļoti neliela.
- 6.3.4.15. Novērtējis Ziņojumā ietvertu informāciju, Birojs secina, ka ietekme uz gaisa kvalitāti ir nozīmīgs Paredzētās darbības ietekmes aspekts, tādēļ tā pārvaldībai un samazināšanai nepieciešams pieiet ar papildus rūpību un piesardzību, nepieļaujot arī lielāku Paredzētās darbības intensitāti par Ziņojumā novērtēto. Tāpat Ziņojumā

⁴⁸ Ziņojuma III pielikuma 3.3. tabula.

norādīts, ka būtiskas ietekmes varbūtība pastāv, ja Darbības vietas apkārtnē vēl kāds plānotu uzsākt derīgo izrakteņu ieguvu, kas ietekmi varētu palielināt (katras šādas izmaiņas un to pieļaujamība pakļaujama izvērtējumam). Vienlaikus Ziņojums nenorāda uz to, ka Paredzētā darbība radīs Noteikumos Nr. 1290 noteikto gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumus, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti Ziņojumā un šajā Biroja atzinumā iestrādātie nosacījumi. Gadījumā, ja kādu apstākļu rezultātā, tajā skaitā ņemot vērā laika apstākļus un pieprasījumu, tiktu konstatēti priekšnoteikumi būtiski atšķirīgam derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes vai izvešanas apjomam, kas būtiski pārsniedz Ziņojumā novērtēto, vai arī, ja Paredzētās darbības realizācijas gaitā tiek pieņemts lēmums īstenot tehnoloģiskā laukuma novietojuma izmaiņas, jāveic izmaiņu novērtējums, izsverot izmaiņas arī attiecībā uz citiem ietekmju veidiem (ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punkta c) apakšpunktu).

6.3.4.16. **Lemjot par nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājam saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Tomēr vienlaikus Novērtējuma likuma 24. panta pirmās daļas 2. punkts noteic, ka Ierosinātāja ir arī atbildīga par Ziņojumā ietvertu risinājumu, tai skaitā tādu, kas paredzēti ietekmes novēršanai un samazināšanai, īstenošanu. Tādēļ Birojs atzīst par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu darbu veikšanai norādīt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība iespējama vai nav pieļaujama:**

- a) **Jānodrošina visu Ziņojumā norādīto vai līdzvērtīgu risinājumu Paredzētās darbības realizācijai iekļaušana derīgo izrakteņu ieguves projektā un to izpilde. Jānodrošina risinājumi, kas sasniedz ne būtiski sliktāku gaisa kvalitātes līmeni, kādu tā ar Paredzēto darbību Ziņojumā ir apņēmusies sasniegt. Ja turpmākajās Paredzētās darbības projektēšanas un realizācijas stadijās tiek izskatīti citi ieguves, apjoma, laika u.c. risinājumi, kas būtiski atšķiras no Ziņojumā novērtētā, veicams šādu izmaiņu būtiskumu novērtējums, lemjot par ietekmes sākotnējā izvērtējuma nepieciešamību Novērtējuma likuma paredzētajā kārtībā.**
- b) **Smilts – grants un smilts ieguve Darbības vietā veicama secīgi, nodrošinot, ka vienlaikus tā netiek veikta vairākos Darbības vietas ieguves blokos un būtiski nepārsniedz Ziņojumā vērtēto maksimālo ieguves un transportēšanas apjomu gadā (40 000 m³ smilts – grants un smilts) un plānotos materiāla apstrādes un transportēšanas risinājumus un apjomus.**
- c) **Lai samazinātu putekļu emisijas, sausā laika periodā jāizvērtē nepieciešamība un, kur atbilstoši, jānodrošina Iecirkņa iekšējo ceļu un Iecirkņa pievadceļu ar grants segumu mitrināšana/ laistīšana, kā arī citu ar ieguves darbiem saistītu vietu (tehnoloģiskā laukuma, iegūtā materiāla uzglabāšanas krautņu) mitrināšana/ laistīšana.**

6.3.5. **Trokšņa un tā izplatības novērtējums, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas:**

- 6.3.5.1. Paredzētās darbības ietvaros ir plānota smilts – grants un smilts ieguve, kas saistīta gan ar karjera tehnikas lietojumu, gan derīgā materiāla transportēšanu. Kā viens no būtiskākajiem ar derīgo izrakteņu ieguvu un transportēšanu saistītajiem ietekmju aspektiem atzīstams trokšņa piesārņojums, kas var būt traucējošs un ietekmju ziņā kļūt būtisks un nozīmīgs, ja Darbības vietas tuvumā ir pret piesārņojumu jutīgi objekti, tajā skaitā pastāvīgas cilvēku uzturēšanās vietas, mājokļi, individuālās

dzīvojamās mājas un viensētas. Konkrētajā gadījumā individuālās dzīvojamās mājas atrodas transportēšanas maršruta tiešā tuvumā, kā rezultātā secināms, ka gatavā materiāla transportēšana ir nozīmīgākais ar trokšņa ietekmi saistītais aspekts.

- 6.3.5.2. Trokšņa ietekmes novērtējumu IVN ietvaros sagatavojuši SIA “*R&D Akustika*” (reģ. Nr. 40103100457). Trokšņa izplatīšanās modelēta ar trīsdimensiju trokšņa izplatīšanās prognozes licencētu datorprogrammu “*SoundPLAN 8.2*” (licences 2005. gada 18. septembra līguma doc. Nr. ID1038/05), kura nodrošina trokšņa rādītāju aprēķināšanu atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16). Vidējie meteoroloģiskie dati aprēķināti, izmantojot apkārtnē tuvākās Daugavpils meteoroloģiskās stacijas datus un Ministru kabineta 2019. gada 17. septembra noteikumus Nr. 432 “*Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003 – 19 “Būvklimatoloģija”*”⁴⁹.
- 6.3.5.3. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, trokšņa modelēšana veikta esošā situācijā, bez Paredzētās darbības, trokšņa vērtējums tuvējā apkārtnē ar jau esošajiem trokšņa avotiem, apkārtējo esošo satiksmi un esošo karjeru darbību un situācijās, ar Paredzēto darbību. Trokšņa novērtējumā vērtētas divas situācijas attiecībā uz gatavās produkcijas transportēšanu – pa autoceļu V673 valsts reģionālā autoceļa P68 *Daugavpils - Skrudaliena - Baltkrievijas rob. (Silene)* (turpmāk – Autoceļš P68) virzienā un pa Autoceļu V673 Autoceļa V705 virzienā. Novērtējumā vadoties no piesardzības principa materiāla transportēšanas trokšņa izplatīšanās modelēta maksimālās iedarbības variantos, kad viss materiāls vienā situācijā tiek virzīts Autoceļa P68 virzienā, otrā situācijā Autoceļa V705 virzienā, rezultātus apkopojot Ziņojuma IV pielikuma 6. un 7. tabulā. Trokšņa novērtējumā ņemts vērā, ka iegūtā un pārstrādātā materiāla transportēšana no Iecirkņa paredzēta pa vienu iespējamo ceļu dienvidu virzienā, kuru šobrīd Ierosinātāja jau izmanto karjera “*Osīši*” vajadzībām.
- 6.3.5.4. No Ziņojuma izriet, ka Iecirkņa teritorijai tuvākās viensētas kreisajā Daugavas krastā ir viensētas “*Putanišķi*” un “*Puteņi*”, kas atrodas ~ 1,9 km no Darbības vietas blakus autoceļam “*Petkūni-Kaupišķi*” (92-9)⁵⁰. Daugavas upes pretējā labajā krastā Iecirknim tuvākās apdzīvotās vietas ir Viļušu ciemā, kas atrodas ~ 0,9 km attālumā Z-ZR virzienā no Iecirkņa, un Teivānu ciemā, kas atrodas ~ 1 km attālumā ZR virzienā no Iecirkņa. Savukārt īpašumam “*Osīši*” tuvākās apdzīvotās vietas ir ciems Juzefova, kas atrodas ~ 1,1 km attālumā uz ZA un ciems “*Viļušī*”, kas atrodas ~ 1 km attālumā uz Z no plānotās derīgo izrakteņu apstrādes vietas. Vērtējot Ziņojumā iekļauto Trokšņa novērtējumu konstatējams, ka derīgo izrakteņu ieguves darbi, to transportēšana no ieguves vietas uz tehnoloģisko laukumu, kā arī apstrāde īpašumā “*Osīši*” neradīs ietekmi uz minēto dzīvojamo apbūvi.
- 6.3.5.5. Trokšņa novērtējumā apzinātas 13 dzīvojamo māju teritorijas⁵¹, kuras atrodas derīgo izrakteņu transportēšanas ceļu, arī no blakus esošo ieguves vietām, tuvumā un ir pakļautas ceļu radītajam troksnim. Astoņas no minētās teritorijām atrodas autoceļu⁵² aizsargjoslās “*Apši*”, “*Apši-2*”, “*Brīvzemnieki*”, “*Elkšņi-3*”, “*Līči*”, “*Puteņi - 1*”, “*Zaļais sils 11*” un “*Zaļais sils 69*”. Vērtējot Ziņojuma IV pielikumā iekļauto kartogrāfisko materiālu konstatējams, ka Paredzētās darbības realizācija, tai skaitā derīgā materiāla transportēšana, neietekmē dzīvojamo apbūvi “*Puteņi -*

⁴⁹ Trokšņa rādītāji aprēķināti kā ilgtermiņa, pie $t = 6,5^{\circ}\text{C}$, relatīvā gaisa mitrums 80 % un vēja virziena un ātruma (3,3 m/s), kas tiek norādīti kā vidējie gada rādītāji Daugavpils meteoroloģiskajā stacijā.

⁵⁰ Šo autoceļu izmanto iecirkņa “*Mežvidi - 4*” izstrādes vajadzībā.

⁵¹ Ziņojuma IV pielikuma 6. un 7. tabula.

⁵² Autoceļš V673 un V705, vietējais autoceļš “*Petkūni-Kaupišķi*” (92-9).

L”⁵³. Savukārt piecās dzīvojamās teritorijā jau šobrīd ir pakļautas pašvaldības ceļa radītajam troksnim.

- 6.3.5.6. Saskaņā Noteikumu Nr. 16 1. pielikuma 1.2. punktu, novērtējot trokšņa rādītājus, ņem vērā, ka dienas ilgums ir 12 stundas, vakara – četras stundas, nakts – astoņas stundas. Diena ir no plkst. 7:00 līdz plkst. 19:00, vakars – no plkst. 19:00 līdz plkst. 23:00, nakts – no plkst. 23:00 līdz plkst. 7:00, bet gads ir uz skaņas emisiju attiecināms meteoroloģisko apstākļu ziņā vidējs gads. Saskaņā ar Ziņojumu ieguves, apstrādes un transportēšanas darbus ir paredzēts veikt tikai darba dienās, darba laikā no plkst. 8:00 līdz plkst. 18:00, vidēji 170 dienas gadā, veicot ieguvi un apstrādi gada siltajā periodā aprīlis - novembris. Paredzētas darbības realizācija nav paredzēta vakara un nakts stundās. Līdz ar to, atbilstoši Noteikumu Nr. 16 1. pielikuma 1.2. punktam, Paredzētā darbība plānota tikai periodā, kas kvalificējas kā diena (vakara un nakts troksnis ar Paredzēto darbību netiek radīts), kad individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijās trokšņa A-izsvartais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis L_{diena} nedrīkst pārsniegt 55 dB(A).
- 6.3.5.7. Izvērtējis IVN ietvaros veikto trokšņa novērtējumu, Birojs secina, ka nav konstatēti vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi dienas laikā Darbības vietai tuvāko dzīvojamo māju teritorijā⁵⁴, veicot derīgā materiāla ieguves un apstrādes predzētajos darbības apjomos un ar tehnoloģiskajiem risinājumiem, kuri vērtēti Ziņojumā. Tādējādi secināms, ka speciālus pasākumus trokšņa līmeņa mazināšanai no ieguves darbiem un materiāla apstrādes nav obligāti veicami.
- 6.3.5.8. Atbilstoši vērtējumam (Ziņojuma IV pielikuma 6. un 7. tabula), transportēšanas aspektā ir sagaidāms, ka ar Paredzētās darbības īstenošanu turpināsies arī līdzšinējā vides trokšņa problemātika Autoceļu V673 un V705 ietekmes zonā, kas ir ceļi, ko lieto materiāla transportēšanai no Darbības vietas (tehnoloģiskā laukums). Vides trokšņa nozīmīgas ietekmes Paredzētā darbība neradīs Darbības vietas tiešā tuvumā un ar transportēšanu pa karjera iekšējiem ceļiem/ lokālajiem pievedceļiem, bet tieši zonās pie publiskajiem autoceļiem (kopējā satiksmes ietekme). Ziņojumā identificēts, ka tā ir jau pastāvoša satiksmes ietekmes radītā vides problēma, un nav izslēgts, ka ar Paredzēto darbību, ja tā tiks īstenota maksimālajā intensitātē, tā nedaudz palielināsies⁵⁵, vienlaikus secināts, ka tiks nodrošināts normatīvajos aktos noteiktais vides troksnis telpās. Tādējādi, lai arī Paredzētās darbības īstenošana neradīs būtiski sliktākus apstākļus vides trokšņa aspektā, ir sagaidāma negatīvas ietekmes turpināšanās publisko autoceļu tīklā. Šādā situācijā Paredzētās darbības akceptēšana vai neakceptēšana pēc būtības būs vietējās pašvaldības izšķiršanās par to, vai tā pieļaus turpināt ietekmi, kas jau pašlaik daļēji ir iemesls vides trokšņa līmenim publisko ceļu tuvumā, kas ir lielāks par Noteikumu Nr. 16 2. pielikumā noteikto robežlielumu un mērķlielumu. Tā kā trokšņa palielinājums ir sagaidāms publisko ceļu tīklā, kur satiksmes intensitātes (un ietekmes) pieaugums ir mainīgs, var palielināties arī bez Paredzētās darbības īstenošanas, Birojam nav pamata atzinumā noteikt, ka Ierosinātāja nebūtu tiesīga lietot publisku satiksmes

⁵³ To apliecina arī Ziņojuma IV pielikuma 6. un 7. tabulā apkopotās aprēķinātās trokšņa rādītāja L_{diena} vērtības.

⁵⁴ Tuvākās dzīvojamās teritorijas atrodas Daugavas upes pretējā labajā krastā - Viļūšu ciems, kas atrodas ~0,9 km attālumā Z-ZR virzienā no Iecirkņa un ciems “Viļūši”, kas atrodas ~1 km attālumā uz Z no plānotās derīgo izrakteņu apstrādes vietas.

⁵⁵ Situācijā, kad gatavo produkciju transportē Autoceļa P68 virzienā Paredzētās darbības ietekmē rādītājs L_{diena} (dBA) attiecīgi pieaugs viensētās “Apši” no 55,7 līdz 56,2, “Līči” no 60,3 līdz 60,8, “Zaļais sils 11” no 59,0 līdz 59,6, “Zaļais sils 69” no 56,1 līdz 56,6 (robežvērtība – 55 dBA). Situācijā, kad gatavo produkciju transportē Autoceļa V705 virzienā Paredzētās darbības ietekmē rādītājs L_{diena} (dBA) attiecīgi pieaugs viensētās “Brīvzemnieki” no 61,6 līdz 62,1 un “Elkšņi” no 54,4 līdz 56,5 (robežvērtība – 55 dBA).

infrastruktūru, vienlaikus Ziņojums izgaismo vides problēmu un norāda uz to, ka pastāv pamats saglabāt piesardzību, lemjot par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Tādēļ Birojs vērs pašvaldības kā akcepta lēmuma pieņēmējas un Ierosinātājas uzmanību uz to, ka likums “*Par piesārņojumu*” attiecībā arī uz trokšņa mērķlielumu⁵⁶ noteic, ka mērķlielums ir lielums, kas jāņem vērā, ierobežojot emisiju, lai tā nepārsniegtu vides kvalitātes mērķlielumus, vai, ja tie ir pārsniegti (ar to saprotot esošu, notiekošu darbību) – pakāpeniski samazinot emisiju līdz attiecīgajam mērķlielumam (13. panta 4. daļa). Gadījumos, kad pieņemams lēmums par jaunu darbību un tās akceptēšanu, iestādēm mērķlielums ir jāņem vērā (likuma “*Par piesārņojumu*” 13. panta 2. daļa), jo Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmē noteiktais nenozīmē, ka to 2. pielikumā noteiktie robežlielumi uz autoceļu aizsargjoslu vispār neattiektos.

6.3.5.9. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Birojs vērs uzmanību uz to, ka normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošana jau izriet no ārējiem normatīvajiem aktiem, un Birojam tās savā atzinumā nav atkārtoti jānorāda. Tomēr papildus šajā gadījumā Birojs atzīst par nepieciešamu noteikt šādus nosacījumus **saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu:**

- a) **Darbības, kas rada troksni, nav pieļaujams veikt ar lielākiem darbu veikšanas laika nosacījumiem kā Ziņojumā norādītie, tajā skaitā derīgo izrakteņu ieguve, apstrāde un produkcijas izvešana veicama tikai diennakts periodā no plkst. 8:00 līdz plkst. 18:00, maksimāli izvairoties no to veikšanas brīvdienās un svētku dienās. Šādi darba organizācijas nosacījumi ir jāiekļauj derīgo izrakteņu ieguves projektā, un Ierosinātājai jānodrošina to ievērošanu. Izmaiņu gadījumā, tajā skaitā tādu, kas saistītas ar derīgā materiāla transportēšanu (apjoms, reisu skaits), veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums, lemjot par ietekmes sākotnējā izvērtējuma un ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Novērtējuma likuma paredzētajā kārtībā.**
- b) **Smilts – grants un smilts ieguve Darbības vietā veicama nodrošinot, ka tā būtiski nepārsniedz Ziņojumā vērtēto maksimālo ieguves apjomu gadā (40 000 m³ derīgo izrakteņu) un netiek veikta periodā no decembra līdz martam, kā arī tiek ievēroti plānotie materiāla apstrādes risinājumi, tehnoloģisko iekārtu darba laika fonds un gatavā materiāla izvešanas intensitāte.**
- c) **Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā dzīvojamo māju teritorijās pie Paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm veicami mērījumi Noteikumu Nr.16 paredzētajā kārtībā un, atkarībā no to rezultātiem, lemjams par papildus pasākumu, tai skaitā Paredzētās darbības nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Pēc papildus pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņa mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Dienestā un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kādiem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.**

Rezumējoši Birojs secina, ka Ierosinātāja ir izsvērusi risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes galvenajos ietekmes aspektos, tajā skaitā – Ietekme uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*), to ekoloģiskajām funkcijām, integritāti un aizsardzības mērķiem, gaisa kvalitātes, trokšņa, ietekmes uz hidroloģisko un

---

⁵⁶ Saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmi vides trokšņa robežlielumi autoceļu aizsargjoslās uzskatāmi par mērķlielumiem.

hidroģeoloģisko režīmu, pazemes ūdeņiem un to potenciālo piesārņojumu, tomēr Ziņojumā ir arī trūkumi. Ziņojuma novērtējuma rezultātā Birojs atzinis, ka nav pamata kopumā aizliegt Ierosinātājas plānoto darbību, taču tā pieļaujama tikai nodrošinot Ziņojumā paredzētos vai tiem līdzvērtīgus risinājumus vides kvalitātes nodrošināšanai un ietekmes novēršanai un samazināšanai, kā arī ievērojot Biroja noteiktos nosacījumus, ar kādiem darbība nav pieļaujama un kādiem – varētu būt īstenojama. Tāpat secināms, ka Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā nemazināsies un turpināsies pastāvoša vides problēma, kas saistīta ar palielinātu troksni publisku satiksmes infrastruktūras objektu tuvumā. Tā ir vispārēja vides pārvaldības problēma, kas saistīta ar pārmērīgi tuvu apbūvi autoceļiem piegulošajās teritorijās, turklāt ietekmes intensitāte un pieaugums valsts reģionālo un vietējo autoceļu tīklā prognozējams arī bez ietekmes uz vidi novērtējumam pakļautu darbību īstenošanas (to noteic satiksmes intensitātes pieaugums).

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi un vērtējuma trūkumiem. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija, vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa).

Direktora p.i.,

Direktora vietniece / Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja (*paraksts**) Indra Kramzaka

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Māris Ikaunieks

maris.ikaunieks@vpvb.gov.lv